

Čuvvosa mielčuovvu ráddehusa ovdanbuktojumi riikkabeivviide guolástusas Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša guolástannjuolggadusaid buhttemis odđa guolástannjuolggadusaiguin dahkkon soahpamuša dohkkeheamis sihke láhkan guolásteamis Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja heiveheamis addojuvvon lága nuppástuhttimis

OVDANBUKTOJUMI VÁLDOSISDOALLU

Ovdanbuktojumis evttohuvvo, ahte riikkabeivvit dohkkehivččii guolásteamis Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša mielčuovvu čuvvosa guolástannjuolggadusaid buhttemis odđa guolástannjuolggadusaiguin dahkkon soahpamuša.

Guolástannjuolggadusa ulbmilin lea heivehit guolástanmearrádusaid dávistit Deanu čázadaga guollešlájaid ja eará doaibmabirrása dáladillái. Geavadis dat dárkkuha figgamuša ealáskahttit Deanu čázadaga hedjonan luossanáliid dakko bokte, ahte daidda ášahuvvon dikšunulbmiliid ollašuttin livččii vejolaš boahpteáiggis. Seammás leat figgojuvvon gávdnat vejolašvuodát Deanu sámi guolástan kultuvrra joatkašuvvamii hui fámoláš guolástanráddjehusaid gáibideaddji áigodaga badjel. Guolástannjuolggadusain lea maid reagerejuvvon vierrošlájaid leavvamii ja dasa leat lasihuvvon ruoššaluosa bivdima guolástanmearrádusat.

Guolástannjuolggadusaid guovddášulbmilin lea lasihit duovviid meari, mat besset goddat, vai luossanáliid ealaskuvvan fidnejuvvošii beassat johtui. Luossaguolásteami rahpamis ulbmilin lea ohat uhcimustá hehtejeaddji molssaeavttuid guolástanbaji siste, vai guollebivdu sáhtta rahppojuvnot nu jođánit go vejolaš, go luossanáliid dilli addá dasa liibba.

Seammás guolástannjuolggadussii lea lasihuvvon vejolašvuolta addit spiehkastaga guolástannjuolggadusaid mearrádusain oahpahusguolásteami ja kulturdáhpáhusaid várás sihke oassálastinlobi, man hálddašeaddji sáhtta oassálastit dábalaš báikegotti olbmo lobi hálddašeaddji guollebivdui, mii dáhpáhuvvá fierbmebivdosiiguin. Dáinna figgojuvvo dahkat vejolažžan Deanu čázadaga sámi guolástan kultuvrra joatkašuvvan ja guolásteami diehtodáiddu sirdáseapmi ovddos vealtameahttun luossanáliid ealáskahttináigodaga áigge. Guolástanturismma oasis guolástannjuolggadusaide leat lasihuvvon turisttaide dárkkuhuvvon lohpi eará guollešlájaid go luossabivdui sihke dasa laktásettiin meroštallojuvvon maid guvžžáid guolásteapmái earenoamáš guolástanbáikkid, maiguin lea vejolaš joatkit turisttaid guolástanbaji.

Guolástannjuolggadusat dollet sisttis mearrádusaid earret eará guolástanlobiin ja lohpedihtoeriin, lobálaš bivdosiin, guolástanáiggiin, ráfáidahttinbeivviin, guolástangiielddusáiggiin, bivdobiergasiid teknihkalaš iešvuodain sihke luossabivddu ordnemis vuhtii válddedettiin luossanáliid dili earáhuvvama.

Guolástannjuolggadusat bohtet fápmui čuovvovaš mánotbaji vuosttas beivvi dan maŋná, go oassebealit leat almmuhan nuppiidasaset diplomageainnuid bokte guolástannjuolggadusaid fápmuibohtima vuodđolága mielde ášahuvvon gáibádusaid ollašuvvamis.

Ovdanbuktojupmái gullá láhkaevttohus guolástusas Deanu čázadagas Norggain dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja heiveheamis addojuvvon lága nuppástuhttimis. Evttohuvvon láhka lea dárkkuhuvvon boahit fápmui stáhtaráđi ášahusain mearriduvvon áigemuddun oktanaga go soahpamuš boahit fápmui.

Ulbmilin lea, ahte soahpamuš bohtá fápmui maŋemustá 1.5.2024, goas dálá guolástannjuolggadusaid fápmoáigi nohká.

Láhka

guolástusas Deanu čázadagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmui bidjamis ja heiveheamis addojuvvon lága nuppástuhttimis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

rievdaduvvojit guolástusas Deanu čázadagas Norggain dohkkojuvvon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusaid fápmui bidjamis ja guoskadeamis addojuvvon lága (176/2017) 2 § 1 momenta, 3 ja 4 §, 6 § 2 momenta, 7 § 2 ja 3 momenta, 8—12 ja 14 §, dakkárin go dain leat 7 § 2 momenta lágas 97/2019, 8 ja 12 § lágas 322/2022, 10 § muhtin oassái lágain 232/2018 ja 322/2022 sihke 14 § lágain 322/2018 ja 382/2019, sihke

lasihuvvo 1 §:ii odđa 2 momenta, 2 §:ii odđa 3 ja 4 momenta sihke láhkii odđa 5 a § čuovvovaččat:

1 §

Fápmui bidjan

Ovddabealde 1 momenttas dárkkuhuvvon soahpamuša čuvvosa guolástannjuolggadusaid buhttemis odđa guolástannjuolggadusaiguin Oslos juovlamánu 22 beaivvi 2023 dahkkon soahpamuša láhkaásaheami suorggi mearrádusat leat láhkan fámus dakkárin go Suopma lea daidda čatnasan.

2 §

Soahpamuš guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin

Eana- ja meahccedoalloministeriija dahká Norgga ráđdehusain dahje dán mearridan eiseválddiin guolástansoahpamuša 6 ja 7 artihkkalis dárkkuhuvvon soahpamuša guolástannjuolggadusaid mearrádusain spiehkasteapmin sihke soahpamuša beavdegirji 5 artihkkalis dárkkuhuvvon ovddalgihtii sohppojuvvon mearrádusaid muddendoaibmabijuid guolástannjuolggadusain meroštallon eavttuid leahkimis. Geatnegasvuodas šiehtadallat sámedikkiin soahpamuša dahkamis mearriduvvo sámedikkis addojuvvon lágas (974/1995).

Guolástannjuolggadusaid 4 ja 5 §:s dárkkuhuvvon luossabivddu dihtoeriin ja luossabivddu suovvamis mearriduvvo jahkásaččat soahpamuša 6 ja 7 artihkkala mielde.

Deanu guolledoalloguovlu ovddasta báikkálaš guolástanrivttiid eaiggádiid searvvadettiin soahpamuša 6 ja 7 artihkkalis dárkkuhan árvvoštallanbargui, mii guoská luossabivddu dihtoeriid sihke spiehkasteaddji mearrádusaid guolástannjuolggadusain.

3 §

Guolástannjuolggadusain dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi

Guolástannjuolggadusaid 5 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea eanan- ja meahccedoalloministeriija.

Guolástannjuolggadusaid 8, 10, 19, 33, 37, 39 ja 40 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš..

Guolástannjuolggadusaid 35 §:s dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš. Namuhuvvon paragrafa 3 momeanttas dárkkuhuvvon fidnuin válddálaš eiseváldi lea goitge eanan- ja meahccedoalloministeriija.

Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš ferte bivdit cealkámuša Deanu guolledoalloguovllus ovdal guolástannjuolggadusa 40 §:s dárkkuhuvvon spiehkastatlobi miédiheami oahpahusguolástusa dahje kulturdáhpáhusa várás.

4 §

Guolledávddaid dusttodeami ovddasvástideaddji eiseváldi

Soahpamuša 15 artihkkala 7 čuoggás dárkkuhuvvon válddálaš eiseváldi lea Biebmoearráigeahčču.

5 a §

Deanu guollenáliid dikšunbargojoavku

Eana- ja meahccedoalloministeriija soahpá Norgga válddálaš eiseválddiin soahpamuša bargogohččosa sisdoalus ja nammada eiseválddi ovddasteddjiid jovkui sihke nammada guolástaneaiiggádiid ovddasteddjiid Deanu guolledoalloguovllu ovdanbuktojumis. Deanu luossanáliid dikšunbargojoavku oassálastá soahpamuša 4 artihkkalis dárkkuhuvvon dikšunplána válmmaštallanbargui sihke 6 artihkkala mielddásah jahkásaš guolástannjuolggadusain spiehkasteaddji mearrádusaid árvvoštallamii.

6 §

Dikšunplána válmmaštallan ja váfisteapmi

Luondduriggodatguovddáš galgá válmmaštallat plána ovttasrádiid Sámi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážiin sihke Deanu duolludoalloguovlluin.

7 §

Sálašregisttar

Sálašregistarii vurkejuvvo guolástannjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon dieđuid lassin guollebivdi namma, oktavuohtheadut ja geavahuvvon guolástanlohpetiipa. Sálašregistara dieđut geavahuvvojit soahpamuša 13 artihkkala 2 čuoggás máinnašuvvon ulbmiliidda. Sálašregistara dieđut sáhttet čiegusindoallannjuolggadusaid easttekeahhtá luobahuvvot Suoma olggobeale eiseválddiide Suoma čadni riikkaidgaskasaš guolleriggodagaid dikšuma ja

suodjaleami geatnegasvuodaid dikšuma várás. Dieđut sáhttet čiegusindoallannjuolggadusaid easttekeahhtá dasa lassin luobahuvvot guolástusa bearráigeahčči eiseválddiide bearráigeahču várás sihke guolledoalloeiseválddiide guolleriggodagaid dikšuma plánema várás. Sálašregistara sisdoalli heaggadieđut sihkkovuvvojit vida jagi geahčen dan jagi nohkamis, man áiggis olmmoš lea addán maŋemuš sálašalmmuhusa. Heaggadieđuid čiegusin doallamis ja luobaheamis mearriduvvo eiseválddi doaimma almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999) ja eará heaggadieđuid giedahallamis lunddolaš olbmuid suodjaleamis heaggadieđuid giedahallamis sihke dáid dieđuid friddja johtimis ja direktiivva 95/46/EY gomiheamis addojuvvon Eurohpa parlameantta ja ráđi ásašus (EU) 2016/679 (almmolaš diehtosuodjeásahus) ja diehtosuodjelágas (1050/2018). Heaggadieđuid giedahallamii ii goitge guoskaduvvo máinnašuvvon ásašusa 18 artihkkala 1 čuoggá a ja b vuollečuoggát.

Guolástannjuolggadusaid 33 §:s dárkkuhuvvon sálašdieđuide almmuhangeatnegasvuohhta fertte doahttaluvvot maiddá soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázadaga luossagoargŋunviidodagas. Stáhtaráđi ásašusain sáhttet addojuvvot dárkilut njuolggadusat sálašalmmuhanmeannudeamis.

8 §

Guolástanlobiid vuovdima lágideapmi

Soahpamuša 10 artihkkalis dárkkuhuvvon guolástanlobiid vuovdima lágideami ovddasvástádus gullá Deanu guolledoalloguvlu.

Guolledoalloguovlu sáhtta soahpat guolástannjuolggadusa 7 § 1 momiantta 3 čuoggás dárkkuhuvvon fanasguolástanlobi 4 čuoggás dárkkuhuvvon gáddeguolástanlobi ja 5 čuoggás dárkkuhuvvon eará šlájaid guolástanlobi vuovdindoaimma ollašuttimis priváhta bálvalanbuvttadeddjiin dahje oktasaš čáhceviidodaga osolašgottiin (*bálvalanbuvttadeaddji*), mii lea oktasaš čáhceviidodaga guolástanrievtti eaiggát. Soahpamuš ii sáhte gustot guolástannjuolggadusa 8 § 3 ja 4 momianttas dárkkuhuvvon dihtoearrái guolástanlobiide.

Bálvalanbuvttadeaddji galgá leat luotehahti ja dovdat ášši. Bálvalanbuvttadeaddjis fertejít leat dán barggu dikšuma várás tekniikkalaš, ekonomalaš ja doaimmalaš máhtut. Bálvalanbuvttadeaddjis lea vuoigatvuohhta oazžut barggu ollašuttimis govttolaš bálkká, man máksá lobi oasti ja mii sáhtta leat eanemustá vihtta proseantta lobi hattis. Guolledoalloguovllu fertte dahkat čálalaš soahpamuša bálvalanbuvttadeddjiin barggu sisdoalus, lohpevávssuid ruhtageavahančilgemis ja eará barggu dikšuma dáfus dárbbášlaš áššiin sihke bálkkás.

Guolledoalloguovlu addá ruhtageavahančilgehusa ja luobaha vuovdojuvvon guolástanlobiin čoggon lohpeboaduid eanan- ja meahccedoalloministerijai. Ruhtageavahančilgehusa ja boaduid luobaheami áigemearis mearriduvvo eanan- ja meahccedoalloministeriija ásašusain.

Guolledoalloguovlu ja bálvalanbuvttadeaddji leat geatnegahtton ordnet guolásteddjiide beassama elektrovnnalaš sálašregistarii sálašalmmuhangeatnegasvuoda deavdima várás. Danveardásaš geatnegasvuohhta lea maid eará guolástanlobi luobaheaddji beliin soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázadaga luossagoargŋunviidodagas.

9 §

Fásta ássan Deanu čázadaga johkalegiin

Guolástannjuolggadusaid 3 § 1 momiantta 1 čuoggás dárkkuhuvvon Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássin adnojuvvo olmmoš, gean ruovttugiieldalága (201/1994) 2 §:s dárkkuhuvvon ruovttugiielda lea guolástanbaji ovddit kaleandarjagi maŋemuš beaivvi leamaš Ohcejohka dahje Anár ja gii lea duodalaččat ássan Deanu čázadaga johkaleagi guoras guolástanbaji ovddit jagi áigge unnimustá čieža mánu.

10 §

Guolástanlobiid haddemeroštallan

Guolástannjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin berrojuvvojit čuovvovaš mávssut:

- 1) almmolaš báikegotteolbmo lohpi 40 euro guolástanbajis;
- 2) báikegotteolbmo stággobivdolohpi 150 euro guolástanbajis;
- 3) guolástannjuolggadusa 8 § 3 momeanttas dárkkuhuvvon lohpedihtoearrái gullevaž guolástanrievtti hálddašeaddji fanasguolástanlohpi 10 euro guolástanjándoris ja gáddeguolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris, sihke eará šlájaid guolástanlohpi 5 euro guolástanjándoris, goittotge oktiibuot eanemustá 150 euro guolástanbaji vuollái.

Guolástannjuolggadusaid 7 § 3–5 čuoggás dárkkuhuvvon guolástanlobiid haddi vuodđuduvvá gustojeaddji haddái, man meroštallamis váldojuvvo vuhtii seammasullasaš guolástanlobiid márkanhaddi. Haddi sáhtá meroštallojuvvo sierrasturrosažžan lohpeavádaga, lohpetiippa ja áigemuttu vuodul. Lobi haddi lea:

- 1) fanasguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris;
- 2) gáddeguolástanlohpi 0–150 euro guolástanjándoris; ja
- 3) Anárjogas Máhtegeavgná bajábealde ja Skiehččanjogas fatnasis ja gáttis guolástettiin 0–150 euro guolástanjándoris.

- 4) eará šlájaid guolástanlohpi 0–150 euro.

Vuolled 18-jahkásažžii miedihuvvo 1 momeantta 1 ja 2 čuoggás dárkkuhuvvon lohpi nuvtá.

Vuolled 18-jahkásažžii sáhtá miedihuvvot 2 momeanttas dárkkuhuvvon lohpi gustojeaddji hatti vuolit hattiin dahje nuvtá.

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin vuolled 18-jahkásaš fásta ássi lea vuoigadahtton guolástannjuolggadusa 7 § 3 momeanttas dárkkuhuvvon mánnálohpi.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusain addojuvvojit dárkilut njuolggadusat 2 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon guolástanlobiid hattiin.

11 §

Guolástanlohpeboaduid geavahanákkat

Guolástannjuolggadusaid 7 §:s dárkkuhuvvon guolástanlobiin čoggon ruđat geavahuvvojit:

- 1) rádjejohkaguovllu čáhceguovllu eaiggádiid buhtadusaide, mat máksojuvvojit guollečáziiguin ávkkástallama geavahasas;
- 2) guolásteami bearráigeahčus ja lohpevuovdima lágideami goluide; sihke
- 3) goluide, mat šaddet guollenáliid čuovvumis ja dutkamis sihke sálašregistara bajásdoallamis ja ovdánahttimis.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija váfista ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid juohkáseami 1 momeanttas mearriduvvon geavahanulbmiliid gaskkas. Lohpevuovdima lágideamis 8 § mielde ovddasvástideaddji oassebealli juohká ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid 1 momeantta 1 čuoggás mielásaš buhtadusaide rádjejohkaguovllu čáhceguovvluid eaiggádiidda. Juos čáhceguovllu eaiggádii juohkimis boahhti mearrí livččii eanemustá 50 euro, ruđat eai juhkkujuvvo eaiggádii muhto dat báhcet guolledoalloguvlui. Buhtadusat eai adnojuvvo stáhtaruhtadoarjjalágas (688/2001) dárkkuhuvvon stáhtadoarjjan. Buhtadusoazžumiid boarásmuvvamii guoskaduvvo guolástanlága 85 §.

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul sáhttet mearriduvvot dárkileappot 1 momeanttas dárkkuhuvvon ruđaid geavahanákkain.

Eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiid fásta ássiid guolástanrivttiid hálddašeddjiid guolástanlobit

Guolástanjuolggadusaid 8 § 1 momeantta fanas- ja gáddeguolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrievtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmás goappáge lohpeluohkás.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta eará šlájaid guolástanlobiin eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássiid guolástanrievtti hálddašeddjiid oassi guolástanlobiin lea okta goalmmás gažaldatvuloš lohpeluohkás.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon lobiid geavahus lea vejolaš duššefal eará sajis go Deanu čázadaga johkalegiin ássi (*olgobáikegotti olmmoš*) guolástanvuoigatvuođa vuodul, mii vuodduuvvá giddodaga oamastussii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanvuoigatvuođa hálddašeddjis, gean giddodaga ossodatlohku rádjejohkaguovllu oktasaš čáhceguovllus lea 0,5, de lea giddodaga guovdu vuoigatvuohta oastit ovttá lohpejándora 1 momeantta mielde luossabivdui vuoigadahtton lobiin. Čuovvovaš guolástanlohpái vuoigadahtti gerddon meroštallojuvvo dađi lági mielde, ahte ovddabealde namuhuvvon ossodatlogu vuoigadahtta oastit dasa lassin ovttá lohpejándora juohke ossodatlogu guđa oppalašovttadaga sturrosaš lasáhusa nammii.

Olgobáikegotti olbmo guolástanrievtti hálddašeddjis, gean giddodaga ossodatlohku rádjejohkaguovllu oktasaš čáhceguovllus lea 0,5, de lea giddodaga guovdu vuoigatvuohta oastit lohpejándoriid 2 momeantta mielde earáid go luosa ja vallasa guolástussii vuoigadahtti lobiin 10 §:s mearriduvvon hattiid mielde almmá čuovvovaš guolástanlohpái vuoigadahtti gerddona dagahan ráddjehusaid.

Ovddabealde 1 ja 2 momeanttas dárkkuhuvvon dihtoeriid lobit, mat leat báhcán várrekeahhtá, sáhttet sirdojuvvot oastima várás guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalohpedihtoeriide, juos dat eai leat mearreáiggi rádjái várrejuvvon lohpevuodinvuogádagas. Fanas- ja gáddeguolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá guolasteami ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15. Eará šlájaid guolástussii dárkkuhuvvon guolástanjuolggadusaid 8 § 2 momeantta mielddasaš guolástanlobit galget várrejuvvet mañemustá suoidnemánu 15 beaivve diibmu 15 dahje, juos gažaldatvuloš beaivi lea lávvardat dahje sotnabeaivi, dađi ovddit bearjadaga mañemustá diibmu 15.

Olgobáikegotti olbmo guolástanvuoigatvuođa hálddašeddji galgá lobiid oastimis čujuhit iežas oamastanvuoigatvuođa. Eananmihtidanlágádus doaimmaha guolledoalloguvlvi bivdaga mielde ovdal guolástanbaji álggu dieđuid guovllu giddodagaid eaiggádiin, sin ruovttuguovlluineaset sihke guolástanvuoigatvuođa mearis giddodagaid mielde.

Mii 4 ja 5 momeanttas mearriduvvo ossodatlogus ja oamastanosodaga čujuheamis, de dat guoskaduvvo maid olgobáikegotti olbmui, gii oamasta danveardásaš sturrosaš guolástanvuoigatvuhtii vuoigadahtti priváhta čáhceguovllu.

Guolástanjuolggadusaid 8 § 4 momeantta mielddasaš guolástanlohpedihtoearis luossabivdui mearriduvvo sierra stáhtaráđi ásašusain. Dihtoeari mearrideamis ferte váldojuvvot vuhtii daid guolástanvahkuid mearri, main guolástanjuolggadusa 5 § 2 momeantta 3 čuoggá eavttut divvet, sihke luossasálašdihtoeari sturrodat.

Stáhtaráđi ásašusain sáhttet addojuvvot dárkilut mearrádušat ovddabealde dán paragrafas dárkkuhuvvon guolástanlohpedihtoeriid sturrodagas, čuovvovaš guolástanlobiide vuoigadahtti gerddoniid sturrodagas, guolástanlobiid várrema mearreáiggiin sihke várrekahtes guolástanlohpedihtoeriid lobiid sirdimis oastima várás turismalohpedihtoeriide, juos guolástanjuolggadusaid 8 § 3 ja 4 momeanttas dárkkuhuvvon turismalobiid mearit dahje daid geavahanguovllut earáhuvvet dahje lohpedihtoeriid vuogálaš geavahus dan muđuid gáibida.

14 §

Deanu čázádaga fanasregisttar

Guolástannjuolggadusaid 38 §:s dárkkuhuvvon Deanu čázádaga fanasregisttarin lea johtolaga bálvalusain addojuvvon lága (320/2017) 216 §:s dárkkuhuvvon johtolatáššiid registtar.

Deanu guolástanfatnasiid registreremii guoskaduvvo johtolaga bálvalusain addojuvvon láhka dán lága 15–17 §:s mearriduvvon spiehkastagaiguin.

Dán lága 1 § 2 momeanttas dárkkuhuvvon soahpamuša earáid go láhkaásaheami suorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjamis ja dán lága fápmuiboahtimis mearriduvvo stáhtarádi ásašusain.

Helssegis guovvamánnu 22 beaivve 2024

Oaiveministtar

Petteri Orpo

Eanan- ja meahccedoalloministtar Sari Essayah

DEANU ČÁZÁDAGA GUOLÁSTANNJUOLGGADUS

Suoma dásseválddi ráđđehus ja Norgga gonagasriikka ráđđehus, maŋjelabbos oassebealit, geat

háliidit rievdadit Suoma dásseválddi ja Norgga gonagasgotti gaskasaš guolásteamis Deanu čázádagas 30. čakčamánu 2016 dahkkon soahpamuša guolástannjuolggadusa odđa guolástannjuolggadusain,

leat soahpan čuovvovaččas:

1 kapihtal

Dábálaš njuolggadusat

1 §

Guolástannjuolggadusa ulbmil

Dán guolástannjuolggadusa ulbmilin lea ovddidit Suoma ja Norgga gaskasaš Deanu čázádaga guolástansoahpamušas oaivvilduvvon ulbmiliid vuodul Deanu guollemáddodagaid ekologalaččat, ekonomalaččat ja sosiálalaččat guoddevaš geavaheami ja dikšuma ja maid ovddidit sámiid álgoálbmotvuoigatvuodaid ja báikkálaš kultuvrralaš árbevieruid.

2 §

Heivehanguovlu

Dát guolástannjuolggadus lea mihtilmas oassi Suoma ja Norgga gaskasaš Deanu čázádaga guolástansoahpamušas.

Guolástannjuolggadusa mearrádušat gustojit soahpamuša 2 artihkkala 1 čuoggás oaivvilduvvon ráđjajohkaoasis. Biologálaš váikkuhusaidda dustemii guoski 8 kapihtal gusto olles Deanu čázádaga golganguvlui.

3 §

Ráđjajohkaoasi bivdijoavkkut

Suomas bivdolobi oastimii vuoigadahtton olbmot juhkkovuoigatvuodaid čuovvovaš joavkkuide:

- 1) Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi guolástannjuolggadusa hálddašeaddji, guhte lea meroštallojuvvon guolástannjuolggadusa (379/2015) 4 §:a 1 momeantta 10 čuoggás;
- 2) eará báikkis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi guolástannjuolggadusa hálddašeaddji, guhte lea meroštallojuvvon guolástannjuolggadusa 4 §:a 1 momeantta 10 čuoggás;
- 3) olmmoš guhte ássá fásta Deanu čázádaga johkalegiin;
- 4) eará báikkis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi olmmoš, guhte ii leat guolástannjuolggadusa 4 §:a 1 momeantta 10 čuoggás oaivvilduvvon guolástannjuolggadusa hálddašeaddji.

Norggas juhket olbmuid, geat leat vuoigaduvvon oastit bivdonlobiid, čuovvovaš joavkkuide:
1) guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddji (guolástanvuoigatvuodalaš), geas lea vuoigatvuohta bivdit buotlágan reaiduiguin Lága guolástanvuoigatvuoda birra Deanu čázadagas 4 § (Deanulága) vuodul;

2) guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddji, geas lea vuoigatvuohta bivdit stákkuin ja nođđoduorgguin Lága guolástanvuoigatvuoda birra Deanu čázadagas 5 § vuodul;

3) eará báikkis go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássi olmmoš, guhte ii leat Lágas guolástanvuoigatvuoda birra Deanu čázadagas oaivvilduvvon guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddji.

2 kapihtal

Luossabivdui gustovaš njuolggadusat

4 §

Luosa ja vallasa bivdu

Bivdoeriin ja -áiggiin sohppojuvvo jahkásaččat Deanu guolástansoahpamuša 6 ja 7 artihkkala ja guolástanjuolggadusa 5 §:a mielde luossamáddodagaid dili ja ávkkástallanveara badjelbáhcaga vuodul.

Luossabivdui ásahuvvo bivdoearri, mii ii oáččo leat stuorát go meroštallojuvvon ávkkástallanveara badjelbáza. Bivdoeriid berre mearridit ávkkástallanveara badjelbáhcaga vuodul nu, ahte váldojuvvo vuhtii goappáge oassebeali sierra bivdijoavkkut. Bivdoeriid mearridettiin berre gullat báikkálaš vuoigatvuodaid hálddašeaddjiid.

5 §

Luossabivddu reguleren

Regulerema vuolggasadjin lea Deanu čázadaga sierra luossamáddodagaid vahkkosaš dihtton Deanu váldoalis proseantameriid mielde (Mielddus *Tabella 1*).

Dát proseantaossodat veardiduvvo Deanu čázadaga luossamáddodagaid jahkásaš dilleraporttas ovdanbuktojuvvon luossamáddodagaid dillái. Ovttas dát hábmejit obbalašgova dakkár luossamáddodagaid dihttomis, mat eai leat buvttadan ávkkástallanveara badjelbáhcaga unnimustá golmma jagi áigge njealji manjimus jagis (*rukkses máddodatluohká*). Dán vuodul lasihuvvojit čuovvovaš eavttut:

1) Go badjel 20 % dihto áigodagas joga luosain gullet rukses máddodatluohká luossamáddodagaide, luossabivdu lea gildojuvvon.

2) Daid vahkuid áigge, go vuollái 20 % joga luosain gullá rukses máddodatluohká luossamáddodagaide, luosa oažžu bivdit čuovvovaččat:

Luosa oažžu bivdit stákkuin ja vuokkain ja maid firpmiin dahje buođuin guokte beaivve vahkus.

Buot badjel 65 cm guhkkosaš luosaid berre luoitit luovus. Luossabivdui ožžot oassálastit dušše 3 §:a 1 momēantta 1 ja 3 čuoggáin ja 2 momēantta čuoggáin 1 ja 2 oaivvilduvvon olbmot. Luossabivddu berre heaitit, go bivdi juksá sálašeari.

3) Daid vahkuid áigge, go vuollái 10 % joga luosain gullet rukses máddodatluohká luossamáddodagaide, luosa oažžu bivdit čuovvovaččat:

Luosa oažžu bivdit stákkuin ja vuokkain, firpmiin dahje buođuin unnimustá guokte beaivve vahkus.

Buot badjel 90 cm guhkkosaš luosaid berre luoitit luovus. Luossabivdui ožžot oassálastit dušše 3 §:a 1 momellantta 1, 2 ja 3 čuoggáin ja 2 momellantta čuoggáin 1 ja 2 oaivvilduvvon olbmot. Luossabivddu berre heaitit, go bivdi juksá sálašeari.

4) Go luossamáddodagaid dilli gierdá, oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet suovvat viidát luossabivddu go maid ovddabeale 3 čuoggás lea mearriduvvon ja maid suovvat dan 3 §:a 1 momellantta čuoggás 4 ja 2 momellantta čuoggás 3 oaivvilduvvon olgobáikegottálaččaide.

3 kapihtal

Guolástusdikšunmávssut ja bivdolobit

6 §

Guolástusdikšunmáksu

Guolástettiin rádjajohkaoasis heivehuvvo guolástusdikšunmáksogeatnegasvuhtii dan oassebeali láhkaásaheapmi, man viidodagas guolástanlohpi lodnojuvvo.

7 §

Guolástanlohpeluohkát

Soahpamuša 10 artihkkalis oaivvilduvvon rádjajohkaoasi bivdui oaivvilduvvon bivdolobit juhkkajuovvot čuovvovaččat:

1) *Dábalaš báikegoddálašlohpi* vuoigadahtá bivdit buot dán njuolggadusas lobálaš bivdovugiiguin maŋnelaččas mearriduvvon gáržžidemiiguin ja maid našuvnnalaččat mearriduvvon guolástanvuoigatvuoda olis. Dábalaš báikegoddálašlobi oastimii leat vuoigadahtton Suomas ovddabeale 3 §:a 1 momellantta 1 čuoggás oaivvilduvvon guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddjit sihke Norggas 3 §:a 2 momellantta 1 čuoggás oaivvilduvvon guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddjit. Dábalaš báikegoddálašlohpi gusto ovttá guolástanbaji.

2) *Báikegoddálačča stággobivdolohipi* vuoigadahtá bivdui stákkuin ja vuokkain gáttis ja fatnasis maŋnelaččas mearriduvvon gáržžidemiiguin. Báikegoddálačča stággobivdolobi oastimii leat vuoigadahtton Suomas 3 §:a 1 momellantta 3 čuoggás oaivvilduvvon olbmot sihke Norggas 3 §:a 2 momellantta 2 čuoggás oaivvilduvvon guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddjit. Báikegoddálačča stággobivdolohipi gusto ovttá bivdobaji.

3) *Oaggunlohipi* vuoigadahtá bivdui stákkuin ja vuokkain fatnasis maŋnelaččas mearriduvvon eavttuiguin ja gáržžidemiiguin.

4) *Šlivgunlohipi* vuoigadahtá šlivgut gáttis maŋnelaččas mearriduvvon gáržžidemiiguin.

5) *Eará šlájaid bivdolohipi* vuoigadahtá bivdit 10 §:s mearriduvvon eavttuid ja ráddjehusaid vuodul. Namuhuvvon bivdolobiin ii oaččo bivdit luosa dahje vallasa.

Vuosttas momellantta 1 čuoggás namuhuvvon dábalaš báikegoddálašlohpái oazžu laktit oassálastinlobi. Oassálastinlohipi vuoigadahtá lobis namuhuvvon olbmo oassálastit ovttas dábalaš báikegoddálašlobi hálddašeaddjiin fierbmebivdosiin bivdui. Oassálastinlohipi ii vuoigadahte iehčanas bivdui.

Buot vuosttas momellantas namuhuvvon bivdolohpeluohkáide oazžu laktit ovttá dahje moanaid mánnalobiid. Mánnalohpi vuoigadahtá lobis namuhuvvon eará go Deanu čázadaga johkalegiin fásta ássi máná bivdit ovttain stákkuin ja vuokkain hávil. Mánnalohpi ii gula 8 §:a lohpeeriide. Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet addit dárkilut mearrádusaid mánáid bivdolobiin.

Buot bivdolobit leat persovnnalaččat.

8 §

Bivdolobiid juohku

7 §:a 1 momeantta 3 ja 4 čuoggás oaivvilduvvon oaggun- ja šlivgunlobiid eanemus mearit ovttá bivdobadjái mearriduvvojit jahkásaččat Suoma ja Norgga gaskkas.

7 §:a 1 momeantta 5 čuoggás oaivvilduvvon eará šlájaid bivdolobiid eanemus mearri bivdobájis lea 12 000 bivdojándora, mii juhkkovuvvo beallái Suoma ja Norgga gaskkas.

Suomas vuvdojuvvon lohpearis, 1 ja 2 momeanttas oaivvilduvvon lobiin eanemustá goalmát oasi sáhttá várret ovdalis 3 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon, eará báikkis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi guolástanvuoigatvuođa hálddašeddjiide.

Go luossabivdu mearriduvvo lobálažžan 5 §:a 3 čuoggá mielde, berre várrejuvvo 3 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon eará báikkis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ášši guolástanvuoigatvuođa hálddašeddjiide sierra meroštallojuvvon ossodat luossasálašeari vástideaddji lohpearis.

Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet addit dárkilut mearrádusaid mánáid bivdolobiin.

4 kapihtal

Bivdoneavvut

9 §

Luosa ja vallasa bivddus lobálaš bivdoneavvut

Luosa ja vallasa bivddus lobálaš bivdoneavvut leat:

- 1) joddobuođđu ja meardebuođđu;
- 2) njanggofierbmi;
- 3) golgadat;
- 4) stággu ja vuogga.

Vuoigatvuohta geavahit 1 momeanttas oaivvilduvvon bivdosiid lea 7 §:a 1 momeantta 1 čuoggás oaivvilduvvon dábálaš báikegoddálašlobi hálddašeddjiin. Eará bivdit ožžot geavahit dušše stákku ja vuokka.

Eará bivdosat ja bivdovuogit, go mat leat namuhuvvon ovdalis 1 momeanttas, maiddái ušten, leat gildojuvvon.

7 §:a 1 momeantta 3 čuoggás namuhuvvon fanasbivdolobiid hálddašeddjit ožžot oaggut vuokkain ja dolgevuokkain.

7 §:a 1 momeantta 4 čuoggás namuhuvvon šlivgunlobi hálddašeddjit ožžot šlivgut dolgevuokkain vujohaga dahje govddohaga haga

ja čuovvovaš guovlluin maiddái vuokkain dahje dolgevuokkain, mas lea govddohat dahje vujohat:

- 1) Máhtegeavgnás eanadahkii ceggejuvvon galbbaid vuodul;
- 2) Anárjogas bajábealde Máhtegeavgná ja olles Skiehččanjogas.

Vuollái 16-jahkásažžii lodnojuvvon mánnalohpi vuoigadahttá bivdit dolgevuokkain ja govddohagain.

10 §

Eará šlájaid go luosa ja vallasa bivddus lobálaš bivdoneavvut

Eará šlájaid go luosa ja vallasa bivddus lobálaš bivdoneavvut leat:

- 1) njanngofierbmi;
- 2) golgadat ja njanngofierbmi 35 §:s oaivvilduvvon čuozašuvvon gubbeluossabivddus;
- 3) stággu ja vuogga; bivdu lea lobálaš vuokkain dahje stuorámustá luohká #6 dolgevuokkain. Duorggu geaži lobálaš gassodat lea eanemustá 0,25 mm ja áŋkora eanemustá sturrodas 8. Vuokkas oazžu leat eanemustá okta golmmasuorat áŋkor dahje eanemustá golbma ovttasuorat áŋkora;
- 4) stággu ja vuogga 35 §:s oaivvilduvvon čuozašuvvon gubbeluossabivddus;
- 5) guollehehkke;
- 6) nuohhti Anárjoga jávriin Máhtegeavgná bajábealde.

Vuoigatvuohta geavahit 1 momeanttas oaivvilduvvon bivdosiid lea 7 §:a 1 momeantta 1 čuoggás oaivvilduvvon dábálaš báikegoddálašobi hálldašeaddjiin.

7 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon báikegoddálačča stággobivdolohpi vuoigadahtta bivdit stákkuin ja vuokkain 1 momeantta 3 ja 4 čuoggá mielde.

7 §:a 1 momeantta 5 čuoggás oaivvilduvvon eará šlájaid bivdolohpi vuoigadahtta šlivgut ovttain stákkuin eanemustá luohká #6 dolgevuokkain. Duorggeaži lobálaš gassodat lea eanemustá 0,25 mm ja áŋkora eanemustá sturrodas 8. Dolgevuoggasiibma berre govdu ja geavahusas oazžu leat okta ovttasuorat áŋkor.

Vuoigatvuohta geavahit 1 momeantta 4 čuoggá mielde stákku ja vuokka gubbelussii čuozašuvvon bivddus lea 3 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon olbmui.

Vuollái 16-jahkasaččat ožžot bivdit dolgevuokkain ja govddohagain.

Eará bivdosat ja bivdovuogit go mat leat namuhuvvon ovdalis, maiddái ušten, leat gildojuvvon.

Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet addit dárkilut mearrádusaid bivdoneavvuin. Nuppi oassebeali eiseválddiide berre almmuhit dákkár dárkilut mearrádusain.

11 §

Stággobivddu teknihkalaš mearrádusat, almmolaš mearrádusat sievtti ja vuokkaid birra

Seaktin lea gildojuvvon geavahit reahka, guoli dahje máđu.

Lea gildojuvvon geavahit vuokka dan láhkai ja dakkár dilálašvuodain, ahte áŋkor roahkkasa guoli njálmmi olggobeallái. Goittotge oazžu geavahit roahkana, liepi ja hoava veahkkeneavvun loktet bivdosii darvnan guoli fatnasii dahje gáddái.

12 §

Njágá bivdu rudneráigge

Njáhkávuokka ožžot geavahit 3 §:a 1 momeantta 1 ja 3 čuoggáin ja 2 momeantta 1 ja 2 čuoggáin oaivvilduvvon bivdit duššefal go bivdet njágá rudneráigge.

Deanu čázadagas goddon jápma guoli oazžu geavahit seaktin njáhkávuokkain bivdedettiin.

5 kapihtal

Bivddu ordnen, bivdobadji ja bivdoáiggit

13 §

Almmolaš vahkkoráfáidahttin

Bivdobaji áigge lea buotlágan bivdu gildojuvvon sotnabeaivvis diibmu 19 (18) vuossárgii diibmu 19 (18). Spiehkastahkan lea eará guollešlájaid go luosa, dahje vallasa bivdu jávrriin, go dat dáhpáhuvvá guhkkelabbos go 200 mehtera eret oivošis dahje johkanjálmmis.

14 §

Stággobivdobadji eará go luosa ja vallasa bivdui

Stákkuin ja vuokkain (stággobivdu) oažžu bivdit Deanuleagis fásta ássi olmmoš, geas lea 7 §:a 1 momellantta 1 ja 2 čuoggás oaivvilduvvon dábálaš báikegoddálašlohpi dahje báikegottálačča stággobivdolohpi, geassemánu 1. beaivvi rájes gitta borgemánu 20. beaivvi rádjai.

Bivdu 7 §:a 1 momellantta 5 čuoggás oaivvilduvvon eará šlájaid bivdolobiin lea lobálaš geassemánu 10. beaivvis gitta borgemánu 10. beaivái.

Dasa lassin 1 ja 2 momellantas oaivvilduvvon stággobivdui lea lohpi sierra ráddjejuvvon viidodagain (mielddus 2) gitta borgemánu 20. beaivái.

15 §

Eará šlájaid go luosa ja vallasa fierbmebivdoáigi

Eará guollešlájaid go luosa dahje vallasa oažžu bivdit firpmiin jieñaid vuolgima rájes gitta geassemánu 20. beaivái. Firpmiin oažžu bivdit borgemánu 1. beaivvis gitta borgemánu 20. beaivái Buolbmágis gitta Vuollegeavgnjá vulogeahčai ja maid Leavvajohnjálmmis gitta dasa, gokko Kárašjohka ja Anárjohka golget oktii.

Anárjogas ja Skiehččanjogas oažžu bivdit jieñaid vuolgima rájes gitta borgemánu 20. beaivve rádjai.

16 §

Golgadanáigi

Golgadeapmi lea lobálaš geassemánu 1. beaivvis gitta geassemánu 15. beaivái, vuossárggas diibmu 19 (18) gaskavahkkui diibmu 19 (18).

17 §

Njaŋggofierpmi bivdoáigi

Njaŋggofirpmiin bivdu lea lobálaš geassemánu 1. beaivve rájes gitta suoidnemánu 31. beaivve rádjai.

Bivdobaji áigge geassemánu 1. beaivve rájes gitta suoidnemánu 15. beaivái ja maid borgemánu 1. beaivve rájes gitta 12. beaivve rádjai bivdu njaŋggofirpmiin lea lobálaš vuossárggas diibmu 19 (18) gaskavahkkui diibmu 19 (18).

Bivdobaji áigge suoidnemánu 16. beaivve rájes gitta ja 31. beaivve rádjai oažžu bivdit njaŋggofirpmiin vuossárggas diibmu 19 (18) duorastahkii diibmu 19 (18).

18 §

Buođđobivdodigi

Buođuin oažžu bivdit geassemánu 1. beaivve rájes suoidnemánu 31. beaivve rádjai. Geassemánu 1. beaivve rájes gitta geassemánu 15. beaivve rádjai oažžu bivdit vuossárggas diibmu 19 (18) gaskavahkkui diibmu 19 (18). Geassemánu 16. beaivve rájes gitta suoidnemánu 31. beaivve rádjai oažžu bivdit vuossárggas diibmu 19 (18) duorastahkii diibmu 19 (18).

Go bivdu lea gildojuvvon, de berrejit doaresbuođu, čuollofierpmit ja vuojahagat leat čázi bajábealde dahje gáttis. Buot eará bivdosiid goddon oasis, maddái buođu joddut ja mearddit, berrejit leat gessojuvvon gáddái.

19 §

Stággobivddu gielddusguovllut

Stággobivdu lea gildojuvvon:

1) buođu čuolu siskkoabealde ja lagabus go 50 mehtera vuolábealde dahje 10 mehtera goappáge bealde;

2) lagabus go 10 mehtera njanngofierpmis;

3) šalddi alde;

4) fatnasis ja gáttis johkanjálmmiin viidodagas, mii lea lagamus oalgejoga gáttiin 50 mehtera vuosterávdnjái ja 100 mehtera miehterávdnjái ja ollá gitta oali rádjai. Spiehkastahkan leat čuovvovaš johkanjálmmis, main guollebivdu lea gildojuvvon čuovvovaš guovlluin:

Kárásjohka (NOR) (gokko Anárjohka ja Kárásjohka golget oktii): goappáge jogas viidodat, mii ollá johkanjálmmis 50 mehtera vuosterávdnjái ja 200 mehtera Deanu miehterávdnjái váldoali rastá.

Anárjohka (NOR) (gokko Anárjohka ja Skiehččanjohkagolget oktii): viidodat, mii ollá 50 mehtera vuosterávdnjái ja 100 mehtera miehterávdnjái lagamus oalgejoga gáttiin oali rastá.

5) rastá oali čuovvovaš guovlluin:

Vuollegeavvnis – Bildan

Borsejohka – Leavvajohnjálbmi

Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit meroštallet 5 čuoggás namuhuvvon viidodagaid dárkilut rájaid.

Ovdalis namuhuvvon viidodagaid lassin guđege stáhta doaibmaválddalaš eiseváldi sáhtta ásahit badjelmearálaš gielddusviidodaga Galbajoga ja Veahčajoga (Veahčajohnjálbmi) gaskasaš viidodahkii, mii ollá gáttis gitta oallái.

20 §

Fierbmebivddu gielddusguovllut

Dakkár oalgejohkanjálmmis gosa luossa goargnu, ii oaččo váldojogas oali oalgejoga bealde geavahit njanngofierpmi, golgadaga iige buođu lagabus go 200 m oalgejohkanjálmmi vulobealde.

Nuohti ii oaččo geassit 200 mehtera lagabus joga oivoša, njálmmi, guoikka dahje njavi.

21 §

Fierbmebivdosiid meari ráddjen

Luossa-, guvžá- dahje valasbivddus golgadagain, njanngofirpmiin dahje buoduin oažžu geavahit duššefal ovttá bivdosa háválassii juohke bivdui vuoigadahtton nammii Suomas dakkár giddodaga guovdu, mii eaiggáduššá guolástanvuoigatvuođa ja fas Norggas lea guolástanvuoigatvuođa hálddašeaddji.

22 §

Bivdu fatnasis

Fatnasis lea gildojuvvon bivdit, maiddái suohpput bivdoneavvuid, go mohtor lea jođus, ja maiddái go fanas lea buddejuvvon.

23 §

Lobihis doaimmat

Doaimmat, main ii leat eará ulbmil go baldit guoli dahje hehttet guoli johtima, leat gildojuvvon.

6 kapihtal

Bivdosiid teknihkalaš mearrádušat

24 §

Bivdosiid merken

Suhppojuvvon njanngofierpmit ja joddut berrejit merkejuvvot nu, ahte earát geat johtet čázadagas, álkít oidnet daid. Bivdosiid berre merket govddohagain, mii geaigá unnimusat 15 cm čázeoaivvi bajábealde, dahje leavggain, mii lea biddjon stággui, mii geaigá unnimusat 40 cm čáhceoaivvi bajábealde. Leavvga oanehut siidu berre leat unnimusat 15 cm guhkki.

Bivdosiid berre merket bivdi nama ja oktavuodadieđuid, ja giddodaga nama, masa guolástanvuoigatvuohta gullá. Njanngofierpmi govddohagas fierpmegeažis berre mearka oidnot bures. Buodus berre mearka oidnot bures galbbas dahje govddohagas doarrása fávllimus čuolddas dahje oarjuolggis (buođdoreñkkos).

25 §

Čalbmesturrodát ja árpošládja

Luossa- dahje valasbivddus lea njanngofierpmi, golgadaga ja buodu joddu unnimus lobálaš čalbmesturrodát 58 mm, mihtiduvvon gaskačuolmmas gaskačulbmii go fierbmi lea njuoskkas.

Firpmiin, mat leat namuhuvvon vuosttaš momeanttas, lea duššefal lohpi geavahit ruoiváid, bummola, nylončanasárppu dahje bodnjojuvvon nylon (nylon, perlon, terylen). Lea gildojuvvon geavahit fierpmi mii lea ráhkaduvvon čadačuovgi ávdnasis nugo monofiilameantta nylonas. Geavahettiin gissojuvvon nylon berrejit ovttaskas árppu sáigarat leat 8 deniera dahje dan asehabbot.

Bivdosiin lea gildojuvvon geavahit metálla, stállegáinnu dahje sullasaš ávdnasiid.

Buodđu

Buodus berre leat doaris, čuollu ja vuojahat biddjon dan láhkai, ahte dát buodđu oasis eai bivdde guoli. Doarrásis ja vuojahagas berrejit leat oarjuolggit (buodđorenkkot) dahje čuolddat maid gaska oažžu leat 3 mehtera.

Dasa lassin doarrásis, čuolus ja vuojahagas oažžu geavahit dušše rissiid, fierpmi, risse- dahje vuojahatritta. Go geavaha čuollofierpmi, de čalbmesturodat berre leat juogo eanemusat 40 mm dahje unnimusat 150 mm. Lea gildojuvvon geavahit fierpmi, mii lea ráhkaduvvon čadačuovgi ávdnasis nugo monofiilameantta nylonas. Go guoli bivdosii duvdi ráhkadusain geavahuvvo fierbmečoalli, de berre fierbmečoali čuolbmagaska leat unnimustá 58 mm ja materiálan oažžu leat dušše gissojuvvon nylon (árppu sáigarat berrejit 8 deniera dahje dan asehabbot), mas árppu gassodat lea unnimustá 1,1 mm (210/8x3 norgalaš árpu nr 8).

Buodđu bivdoassi berre leat joddu dahje mearddi. Seammá buodus oažžu geavahit eanemusat golbma joddu ja/dahje mearddi. Joddu berre leat suhppojuvvon čiehkamohkkin, mii oažžu leat guhkimusat 25 mehtera. Joddoguhkkodat mihtiduvvo guhkimus siiddus.

Juohke joddu oažžu leat eanemustá 15 mehtera guhkkosaš vuojahat ja čuollu nie mo govus 1 čájeha. Vuojahaga ja čuolu ulbmilin lea duvdit luosa joddui.

Joddu nr. 1 berre leat giddejuvvon olggumus joddočuldii nie mo govus 1 čájeha.

Joddu nr. 2 ja 3 berrejit giddejuvvot čuovvovaš mielde:

A) joddomohkkái (govus 2, joddu 3)

B) vuojahahkii (govus 2, joddu 2)

C) čullui (govus 1, joddu 2), dahje

D) doarrásii (govus 1, joddu 3).

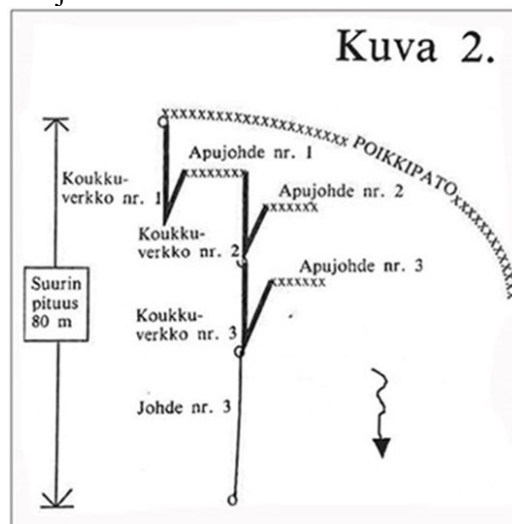
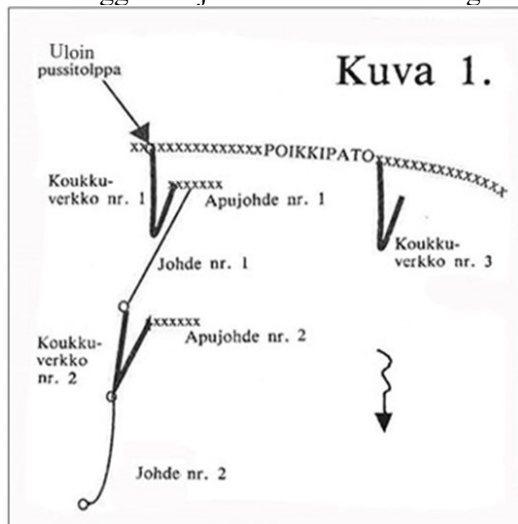
Čuollu berre leat juohke joddu/mearddi vuolábealde, giddejuvvon čuovvovaš vuogi mielde:

A) joddui (govus 1, čuollu 2), dahje

B) vuojahahkii (govus 1, čuollu 1).

Jos ležžet eanet joddut buohtalagaid doarrásis (govus 1, joddut nr. 1 ja 3), de čuolu oažžu bidjat dušše fávllimus joddui.

Joddu ja čuolu oktasaš guhkkodat oažžu leat eanemus 80 mehtera, mihtiduvvon rávnnji mielde vulos olggumus joddočuolddas nie mo govus 2 čájeha.

27 §

Luossa- ja valasbivdu njanngofierpmiin

Luossa- dahje valasbivdui oaivvilduvvon njanngofierbmi lea dábálaš njuolggofierbmi, mas leat govddohagat guktuid geahčen. Dušše fal fierbmegežiin oažžu giddet fierpmi čuolddain dahje eará giddenbiergasiin, eará sajis ii oaččo giddet fierpmi. Giddenvuohki oažžu leat dušše ovttaskas buddu dahje eaŋkal čuolda. Njanngofierpmi ii oaččo suohpput mohkil.

Luossa- ja valasbivdu njanngofierbmi oažžu leat eanemusat 30 mehtera guhku. Guokte dahje eanet njanngofierpmiid ii oaččo goallosit, juos dat šaddet guhkit oktiibuot go 30 mehtera.

Njanngofierpmiin bivdedettiin ii oaččo geavahit dahkurávdnjesuoji dahje čuolloffierpmi.

28 §

Golgadat

Golgadat lea dábálaš njuolggofierbmi mohki haga. Golgadat oažžu leat eanemusat 45 mehtera guhku. Golgadettiin berre guovtti golgada gaska leat unnimusat 200 mehtera.

Golgadat oažžu rievdat 500 m háválassii. Golgadettiin oažžu geavahit dušše ovtta fatnasa.

29 §

Bivdosat eará guollešlájaid bivdui

Eará guoli go luosa ja vallasa bivddus geavahuvvon njanngofierbmi oažžu leat eanemustá 3 mehtera vuoksás bodnesáibma, mas lea ovttaliinnat fierbmečoalli seahka haga ja mii lea goddojuvvon ovttasuorat nylonárppus (monofilaárpu), man gassodat oažžu leat eanemustá 0,20 millimehtera. Fierbmi ii oaččo leat alit go čázi čikŋodat suohppunsajis.

Njanngofierpmiin bivdedettiin ii oaččo geavahit dahkurávdnjesuoji dahje čuolloffierpmi.

Njanngofierpmi ja nuohti čalbmesturrodas berre leat unnimusat 29 mm ja eanemusat 40 mm, mihtiduvvon gaskačuolmmas gaskačulbmii go fierbmi lea njuoskkas. Nuohtis oažžu geavahit dušše ruoivásis, bummolis, nylončanusárppus dahje nylonas badnon árppu.

30 §

Oalli ja bivdosiid gaskkat

Ii oassige buođus dahje njanngofierpmis oaččo ollit váldoalli dahje nuori čiekŋalisfávlli rastá. Bivdosa fávllimus oassi ii gokkoge oaččo ollit lagabui go 10 mehtera nuppi beali gátti. Nuppi beali gáttiin oaivvilduvvojit maiddáa sullot ja gárgot maid gaskkas golgá rávdnji.

Ii oassige buođus oaččo leat lagabus go 120 mehtera nuppi buođu.

Njanngofierbmi dahje buođu dahje guokte njanngofierpmi eai oaččo gokkoge leat nuppi lagabus go 60 mehtera.

31 §

Bivdosiid geassin

Buot bivdosat berrejit gessot gáddái seammás go bivdosa bivdobadji nohká. Bivdosiid merkemii ja bivdui gulli neavvuid berre váldit čázis maŋimustá guovtti vahku siste go bivdobadji nohká.

7 kapihtal

Sálašmearrádušat

32 §

Unnimusmihtut ja guoli luoitin

Luosa, guvžžá ja vallasa, mii lea unnit go 30 cm, berre luoitit čáhcái.

Guoli guhkkodat mihtiduvvo badjegáibegeažis beahcetgeahčái.

Vuorruid sálašin váldin lea gildojuvvon.

Guliid berre álo luoitit čáhcái, jus dat lea:

- 1) bivdon lobálaš bivdoáiggi olggobealde;
 - 2) bivdon gildon bivdosiin dahje bivdovugiin;
 - 3) vuorru;
 - 4) vuostá lobálaš bivdomihtuid;
 - 5) dahje go guolli goddon dalle go lobálaš sálašearri lea dievvan.
- Luovusin čáhcái luitojuvvon guliin berre rassat nu várrugasat go vejolaš.

33 §

Sálašalmmuheapmi registarii

Bivdi lea geatnegahtton deavdit sálašbeaivegirjji (elektrovnalaččat dahje bábirhámis) ja almmuhit čuoovvovaš dieđuid juohke goddon luosa, guvžžá, vallasa, gubbeluosa ja girjeluosa birra Deanu čázádaga elektrovnalaš sálašregistarii:

- 1) guovllu, gos lea bivdán;
- 2) bivdobeavvi;
- 3) sohkaheali, guhkkodaga ja deattu;
- 4) luitojuvvon guliid meari;
- 5) bivdosa (stággu/vuogga, golgadat, njanggofierbmi, buođđu).

Luitojuvvon guoli sohkaheali, guhkkodaga ja deattu ii dárbbáš almmuhit.

Gubbelussii 35 §:s oaivvilduvvon čuozašuvvon bivddus goddon gubbeluosaid oasil berre almmuhit gubbeluosaid meari ja maid 1 momeantta eará go 3 čuoggás oaivvilduvvon dieđuid. Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet addit dárkilut mearrádušaid gubbelussii čuozašuvvon bivddus.

Son guhte lea bivdán almmá guoli gottekeahhtá, berre almmuhit dieđuid 1., 2. ja 5. čuoggáin.

Dábálaš báikegoddálašlobi ja báikegoddálačča stággobivdolobi hálddašeaddji berre dahkat sálašalmmuhusa ovdal čakčamánu 1. beavvi. Ovdalis namuhuvvon lobiid hálddašeaddjit berrejit dasa lassin addit elektrovnalaš sálašalmmuhusa dahje sálašbeaivegirjji báberhámis vahku 27 ovddit guollebivddus vahku 27 vuossárgga rádjái.

Bivdi berre almmuhit buot iežas luossa-, guvžá- ja valassállašiid ovdalgo odđa bivdolobi oažžu oastit.

Go guollebivdu muddejuvvo sálašeriid bokte, oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet mearridit jahkásaččat, ahte sálašalmmuhusa dagahettiin ii berre ájahallat dárbbášmeahttumit dan maŋŋá go guolli lea váldon sálašin.

Eará guollešlájaid sállasa sáhtta almmuhit oktan luossa-, guvžá- ja valassállašiin dahje go bivdobadji lea nohkan. Dáid šlájaid almmuhettiin berre máinnašit juohke šlája oppalaš deattu.

Bivdolobi hálddašeaddji, gean lohpaí leat laktojuvvon okta dahje eanet mánnalobit, lea geatnegas almmuhit máná sállasa.

8 kapihtal

Biologalaš váikkuhusaid eastadeapmi

34 §

Vieris šlájat

Gubbeluosa, girjeluosa ja vejolaš eará vieris šlájaid maid lea fidnen, berre seammás goddit.

35 §

Gubbelussii čuozašuvvon bivdu

Doaibmaválddalaš eiseváldi sáhtta miedihit báikkálaš organisašuvnnaide lobi gubbelussii čuozašuvvon eretbivdui. Guolástanvuoigatvuoda hálddašeaddji berre jođihit eretbivddu. Lobi miediha dan stáhta eiseváldi, gos gubbeluossa hárrjehuvvo.

Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet meroštallat sierra viidodagaid, main 10 §:a 1 momantta 2 ja 4 čuoggás oaiivilduvvon bivdoneavvut leat lobálaččat gubbeluosa eretbivddus. Nubbi oassebeali doaibmaválddalaš eiseváldái berre almmuhit dákkár bivddus, ja maid addit dákkár gubbeluosa eretbivddus dárkilut mearrádusaid. Gubbelussii čuozašuvvon eretbivddu dárbbášlašvuohta árvvoštallojuvvo jahkásaččat Deanu guolástansoahpamuša 7 artihkkala 2 čuoggás oaiivilduvvon árvvoštallama oktavuodas.

Juos vihkkehállojuvvo, ahte gubbeluossabivdu eastá luossagoargnuma ollásit dahje ráddje dan mearkkašahtti lágiin, berre nuppi oassebeali doaibmaválddalaš eiseváldi, mii čadaha doaibmajuid, váldit fárrui nuppi oassebeali nu ollu go vejolaš ja berre bargat ovtas dáinna fitnu juohke muttus.

36 §

Guolli seaktin ja guoli čollen

Lea gildojuvvon buktit eará čázadagain seakteguliid Deanu čázadahkii.

Lea gildojuvvon geavahit guoli seaktin stággobivddus Deanu čázadaga golganguovllus.

Čázadaga golganguovllus luondučáziid lahka ii oáččo doidit eará čázadagain goddon guliid.

37 §

Bivdoneavvuid ja fatnasiid goikadeapmi ja desinfiseren

Bivdosat ja eará bivdoreaidut ja fatnasat ja eará fievrut, mat leat geavahuvvon eará čázadagain, berrejit leat goikásat ja desinfiserejuvvon ovdalgo daid oažžu geavahit golganguovllus. Dáinna figgat eastit earret eará *Gyrodactylus salarisa* ja čáhcerohu (*Elodea canadensis* ja *Elodea nuttallii*) čázadahkii njoammuma. Buot bivdoneavvuid ja fievruid berre maiddái desinfiseret, go dat beare lea vejolaš.

Oassebeliid doaibmaválddalaš eiseválddit sáhttet addit dievasmahtti mearrádusaid guolástanneavvuid ja fatnasiid desinfiserema birra.

9 kapihtal

Eará mearrádusat

38 §

Fanasregisttar

Fanasregistreremii Deanu čázadagas gustojit nationála lágat. Ovdal njuolggadusain mearrideami berre gullat nuppi oassebeali doaibmaválddálaš eiseválddi.

Bivdu fatnasis lea lobálaš dušše Deanu čázadaga fanasregistarii registrerejuvvon fatnasiin, mas lea nationalitehtadovddaldat ja nummir.

Báikkálaš olbmot, geain lea 3 §:a mielde vuoigatvuohta bivdit firpmiin, ožžot registreret eanemusat 3 fatnasa. Báikkálaš olbmot, geain lea 3 §:a mielde vuoigatvuohta bivdit firpmiin ja geat hárjehit mátkeealáhusdoaimma, ožžot registreret eanemusat 15 fatnasa. Eará báikkálaš bivdit ja 3 §:a 1 momenantta 2 čuoggás oaivvilduvvon guolástanvuoigatvuođaid hálddašeaddjit ožžot registreret eanemusat ovttá fatnasa.

39 §

Guovlorájáid ja bivdobáikkiid dárkilut meroštallan

Oassebeliid doaibmaválddálaš eiseválddit mearridit ovttas joga govdodaga váldooalis ja nuriin gaskamearálaš geassečáhceallodagaid vuodul, ja maid oali sajuštuvvama nuriin. Rádjjajohkaoasi oalli boahtá ovdan mañimuš Norgga ja Suoma gaskasaš rádjjageassimis.

Doaibmaválddálaš eiseváldi guoskevaš stáhtas sáhtta mearridit:

- 1) joga ja jávrrí rájá;
- 2) váldojoga ja oalgejoga rájá;
- 3) ođđa buođđosaji, juos buođđosadji ii šat heive johkabohtni dahje eará rievdadusaid geažil;
- 4) eará guollešlájaid bivdui lobálaš nuohtesajit Anárjoga jávrriin.

40 §

Spiehkastat ovttaskas doaibmabijuin

Oassebeliid doaibmaválddálaš eiseválddit sáhttet mieđihit lobi ovttaskas dáhpáhusain spiehkastat guolástanjuolggadusa mearrádusain, juos bivdu lea dieđalaš dutkamuša, geavada iskosiid dahje guollemáddodagaid ovddidandoaimmaid várás. Lohpi berre leat vuodustuvvon guollenáliid gáhttema dahje suvdilis ávkkástallama ovddideami vuodul ja doaibmabidju berre dávistit soahpamuša 1 artiikkala. Lobi mieđiha dan stáhta eiseváldi, gos doaibma čadahuvvo.

Dasa lassin oassebeliid doaibmaválddálaš eiseválddit sáhttet mieđihit lobi ovttaskas dáhpáhusain organisašuvdnii spiehkastat guolástanjuolggadusa mearrádusain oahpahusbiddu dahje kulturdáhpáhusaid várás. Lobi berre vuodustit guollebivdui laktáseaddji báikkálaš ja árbedieđu sirdima dihte ja dat berre heivet 1 artiikkalis áshuvvon soahpamuša ulbmiliin. Lobi mieđiha dan stáhta eiseváldi, gos doaibma hárhuvvo. Unnimusat okta 3 §:a 1 dahje 2 momenantta 1 čuoggás oaivvilduvvon guolástanvuoigatvuođa hálddašeaddji berre oassálastit bivdui.

Ovdalgo lohpi mieđihuvvo, de áššis berre dieđihuvvot guolástanvuoigatvuođa hálddašeaddjiide ja nuppi oassebeali doaibmaválddálaš eiseválddiide. Lobi mieđiheamis berre almmuhit nuppi oassebeali doaibmaválddálaš eiseváldái.

Lobiid oli berre vuogáidduhttit luossamáddodagaid dillái.

10 kapihtal

Loahppamearrádusat

41 §

Fápmuiboahhtin

Go váldit vuhtii Deanu guolástansoahpamuša 5 artihkkala 2 čuoggá, dát guolástannjuolggadus gusto čieža jagi guolástannjuolggadusa fápmuiboahhtimis. Guolástannjuolggadusa fámusleahkin joatkašuvvá das ovddos ain čieža jagi háválassii, juos nubbi oassebealli ii leat unnimustá guokte jagi ovdal guolástannjuolggadusa fámusleahkima nohkama evttohan dan rievdadeami.

42 §

Fámusleahkin

Dát guolástannjuolggadus bohtá fápmui maŋit mánotbaji vuosttas beaivve dan maŋŋá, go oassebealit leat almmuhan nubbi nubái diplomáhtaoktavuođaid bokte eavttuid deavdimis, mat leat ásahuvvon guolástannjuolggadusa fápmuiboahhtimii vuodđolága mielde.

Go dát guolástannjuolggadus bohtá fápmui, de fámuhuhttojuvvo Suoma dásseválldi ja Norgga gonagasgotti gaskasaš Deanu čázádaga čakčamánu 30. beaivve 2016 dahkkon soahpamuššii laktojuvvon guolástannjuolggadus.

Dán duodaštussan guktot oassebealit leaba vuolláičállán dán guolástannjuolggadusa.

Dahkkojuvvon Oslos juovlamánu 22. beaivve 2023, guoktin suoma- ja dárogielat stuhkkan. Guktot teavsttat leat seamma gustovaččat.

Suoma dásseválldi ráđđehusa beales:

Norgga gonagasgotti ráđđehusa beales:

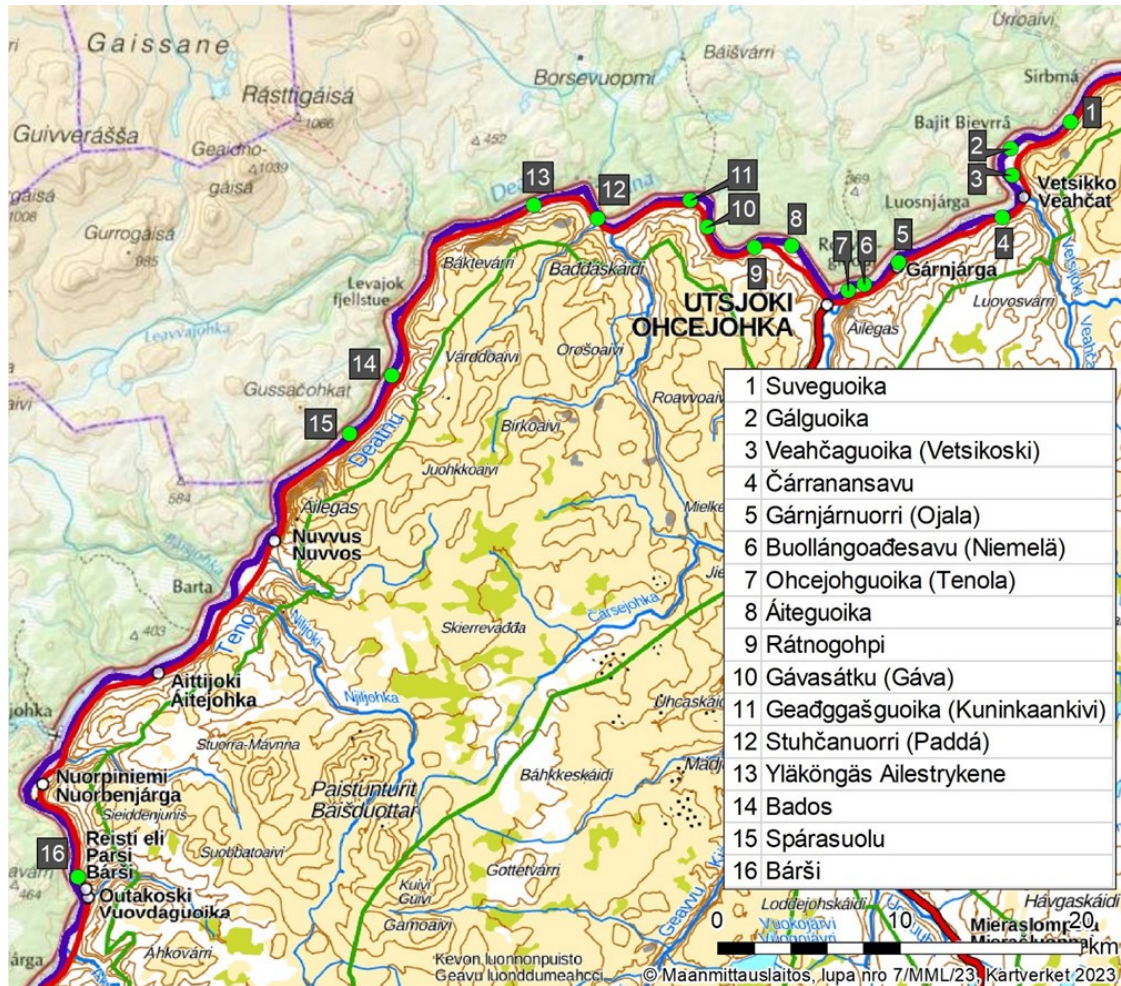
Miellodus 1

Távval 1. Sierra máddodagaid prosentála ossodagat seahkálasmáddodatbivddu sállasís buot bivdoneavvuin oppa Deanus. Logut čájehit luosa ossodaga iešguđet máddodagas iešguđet vahkus oppa bivdobaji áigge. Logut leat Genmix-prošeavtta buot vida prošeaktajagi gaskaárvvut. (2006-2008, 2011-2012). Távval lea válđojuvvon Genmix-prošeavtta raporttas.¹

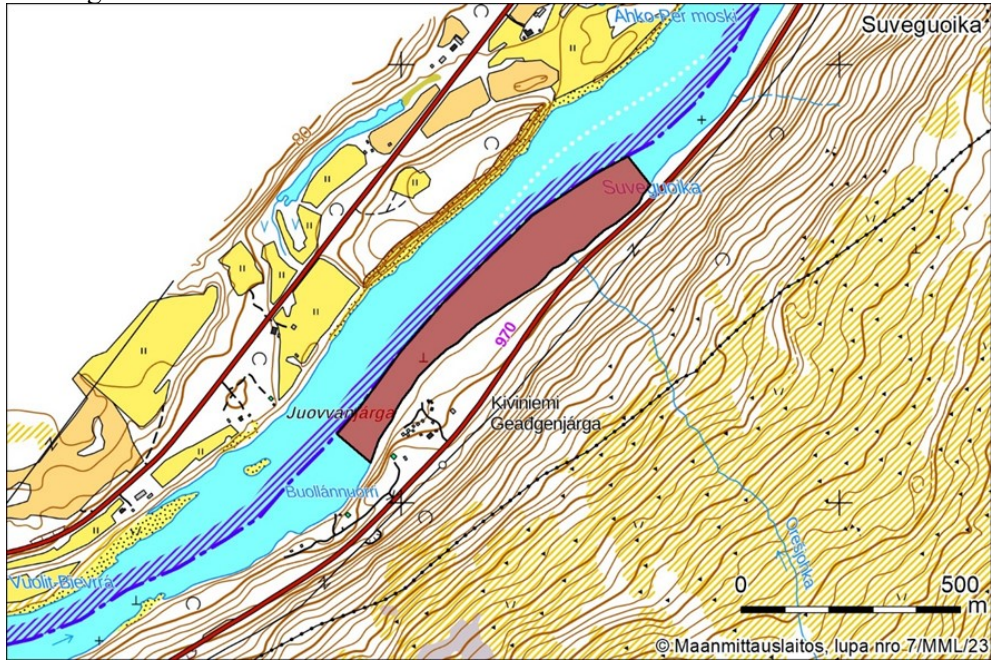
Vahkku	21-23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Deanu váldooalli	9 %	14 %	15 %	20 %	23 %	35 %	42 %	46 %	55 %	53 %	60 %	48 %	53 %
Máskejohka	1 %	0.4 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0.2 %	3 %	0.4 %
Buolbmátjohka	2 %	2 %	1 %	1 %	0.3 %	0.1 %	0 %	0.1 %	0.1 %	0 %	0 %	0 %	0.4 %
Lákšjohka	5 %	3 %	2 %	1 %	1 %	0.3 %	0.2 %	0.1 %	0 %	0.2 %	0 %	0 %	0 %
Veahčajohka	7 %	6 %	6 %	4 %	3 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0.5 %
Ohcejohka (+oalgejogat)	7 %	11 %	11 %	6 %	5 %	4 %	3 %	3 %	1 %	2 %	1 %	0.3 %	0.4 %
Goahppelašjohka	2 %	5 %	3 %	4 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0.2 %
Leavvajohka	2 %	4 %	3 %	3 %	3 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0.1 %	1 %	0 %	0 %
Váljohka	10 %	7 %	5 %	4 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0.3 %	0.4 %	1 %	0.2 %
Badjeoasi smávva oalgejogat (Áhkojohka, Báišjohka ja Njiljohka)	4 %	6 %	8 %	9 %	6 %	5 %	5 %	5 %	3 %	4 %	3 %	6 %	3 %
Karášjohka	24 %	14 %	12 %	13 %	14 %	10 %	8 %	8 %	6 %	3 %	3 %	2 %	1 %
Iešjohka	19 %	11 %	12 %	11 %	12 %	11 %	10 %	8 %	6 %	7 %	4 %	4 %	4 %
Anárjohka (+oalgejogat)	10 %	16 %	20 %	24 %	27 %	25 %	27 %	25 %	23 %	28 %	26 %	34 %	37 %

¹ Falkegård, M., Erkinaro, J., Vähä, J.-P. & Kuusela, J. 2023. Genetisk bestandsidentifisering av skjellprøver fra fiske etter blandete laksebestander i Tana i 2006-2008 og 2011-2012 (Genmix). NINA Rapport 2309. Norsk institutt for naturforskning

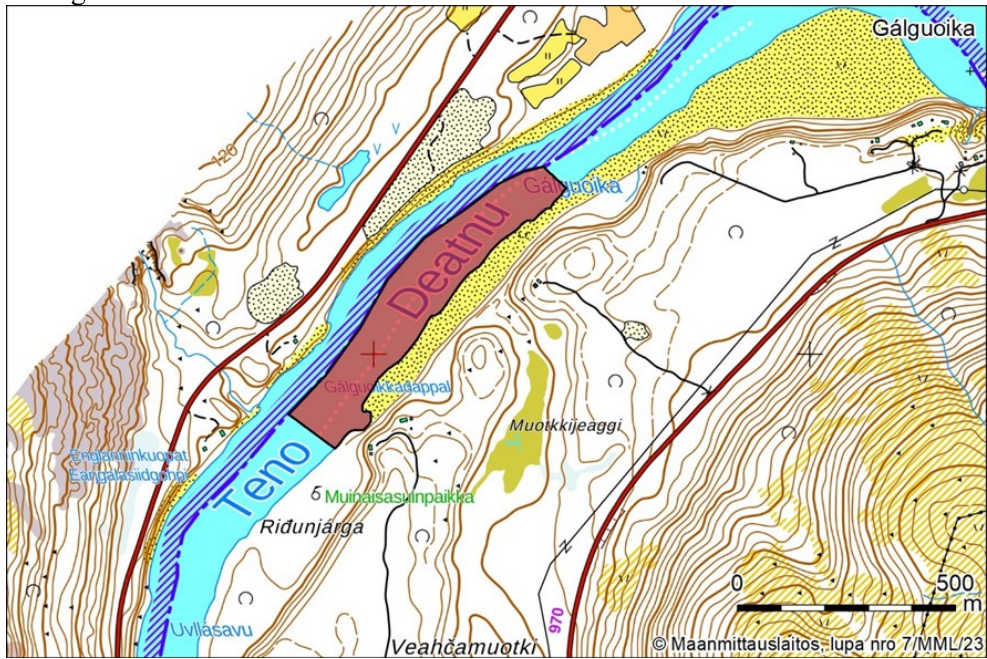
Miiddus 2 Guvžžaid bivdobáikkit

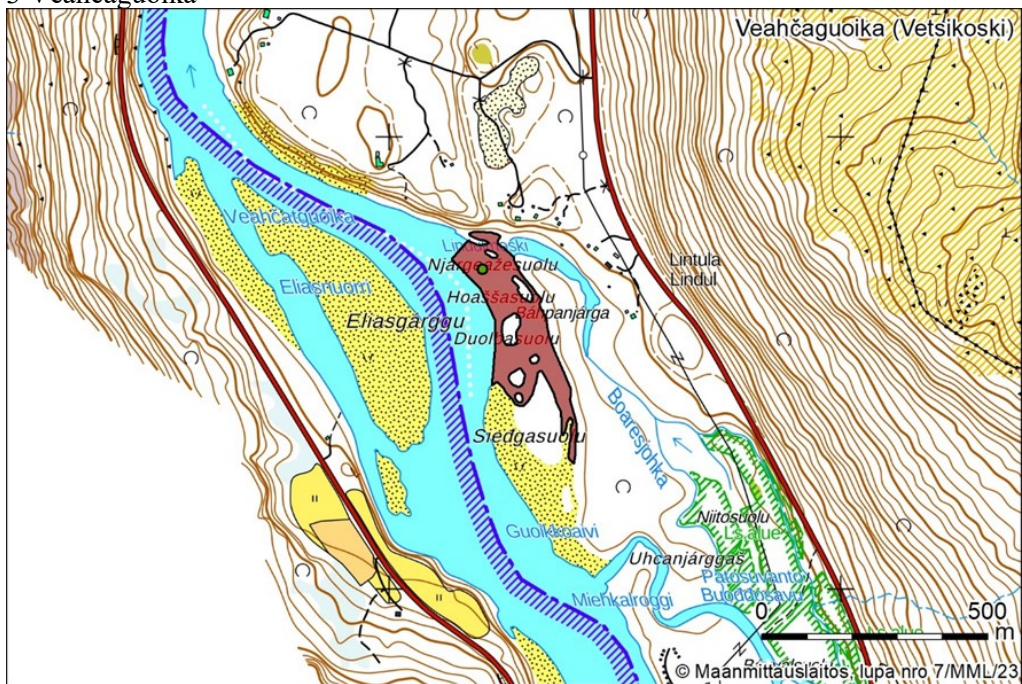
1 Suveguoika

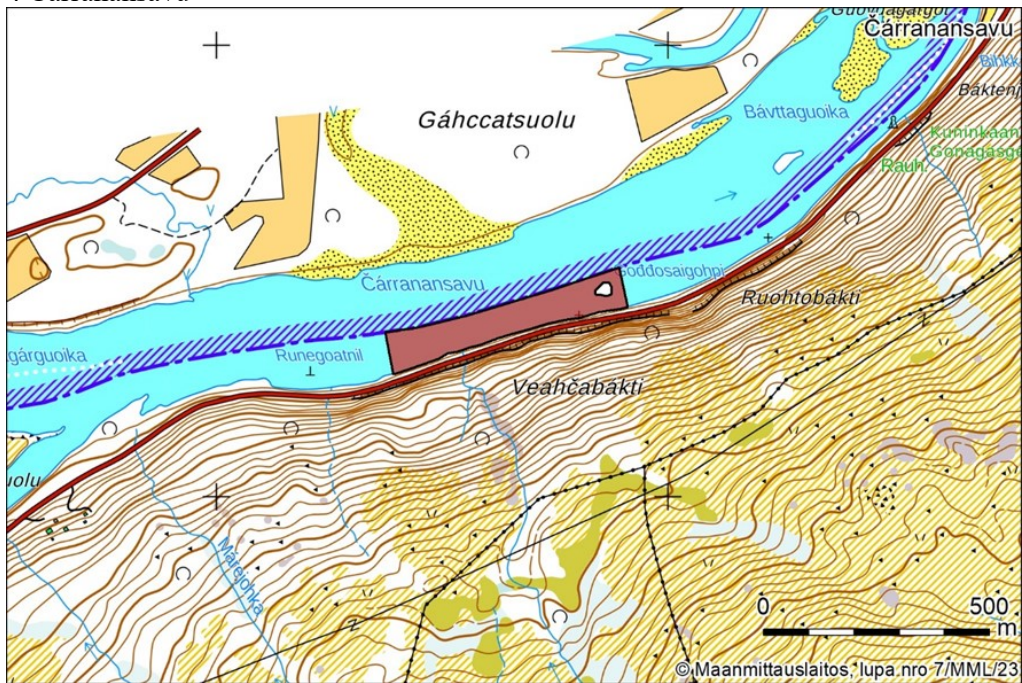
2 Gálguoika

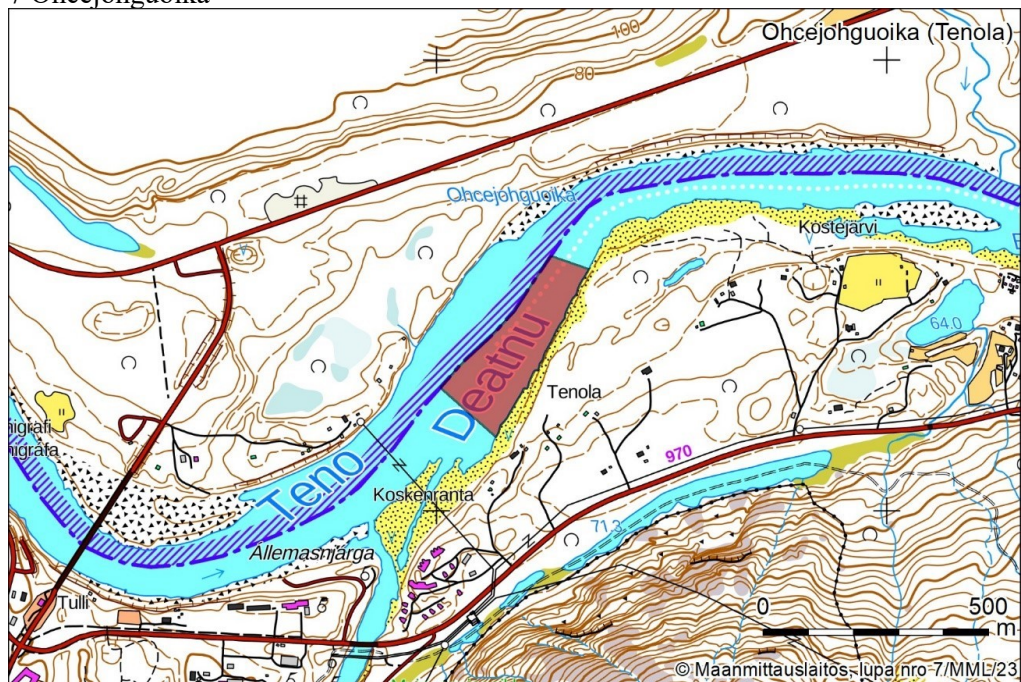
3 Veahčagoika

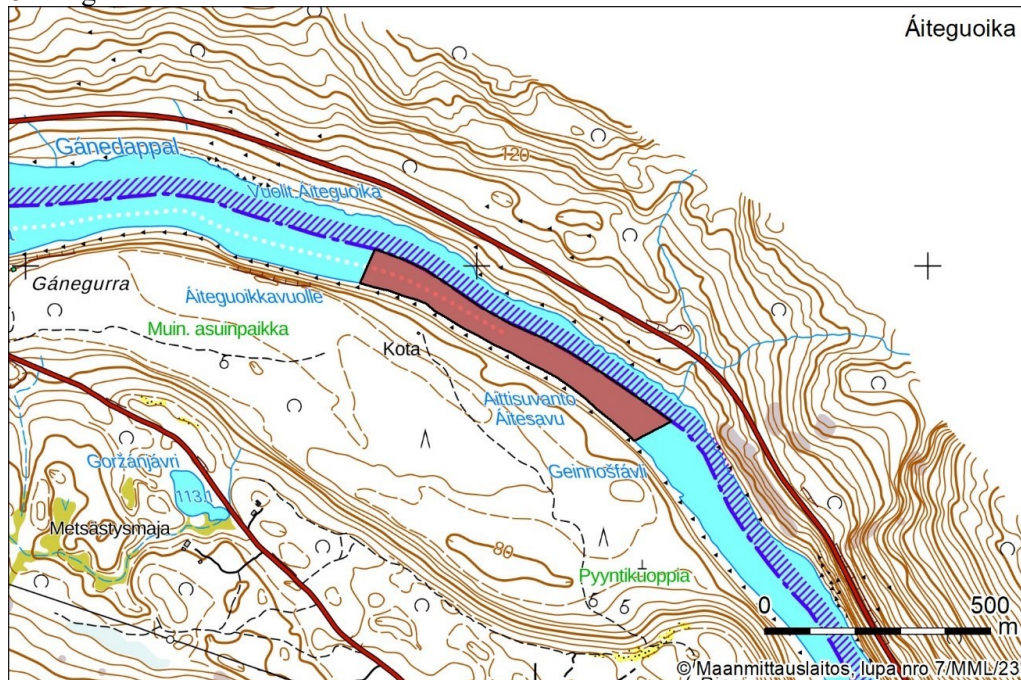
4 Čárranansavu

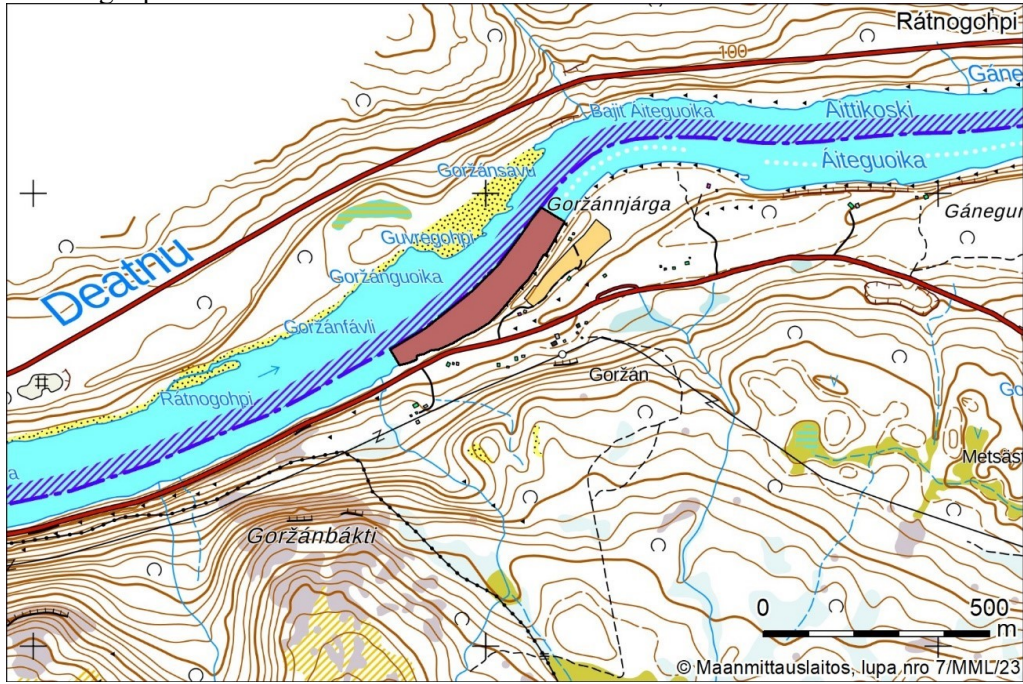
7 Ohcejohguoika

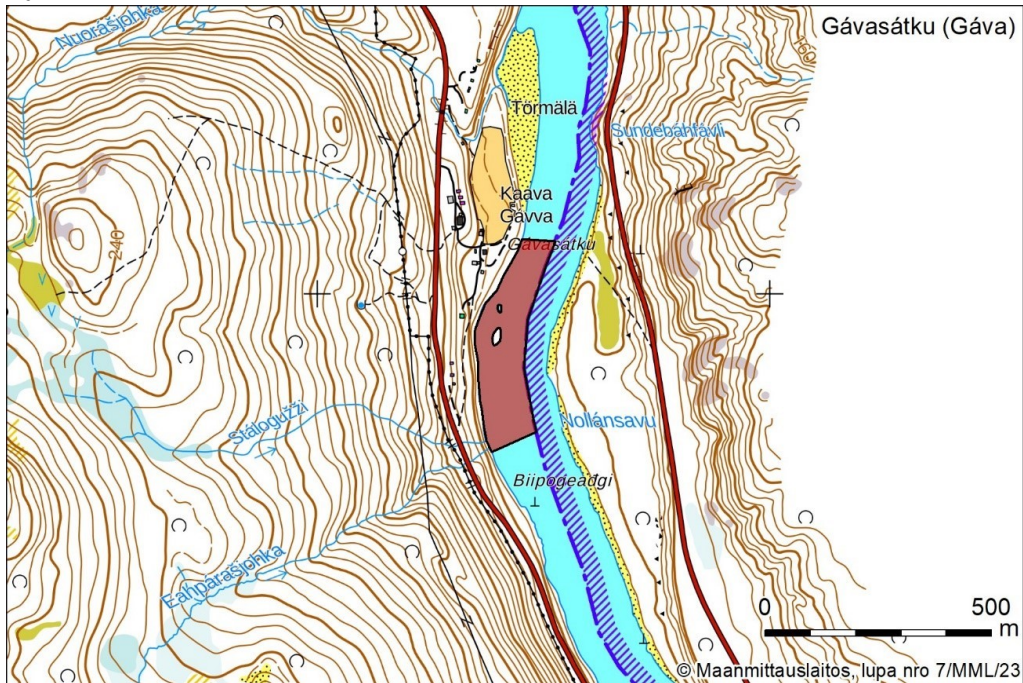
8 Áiteguoika

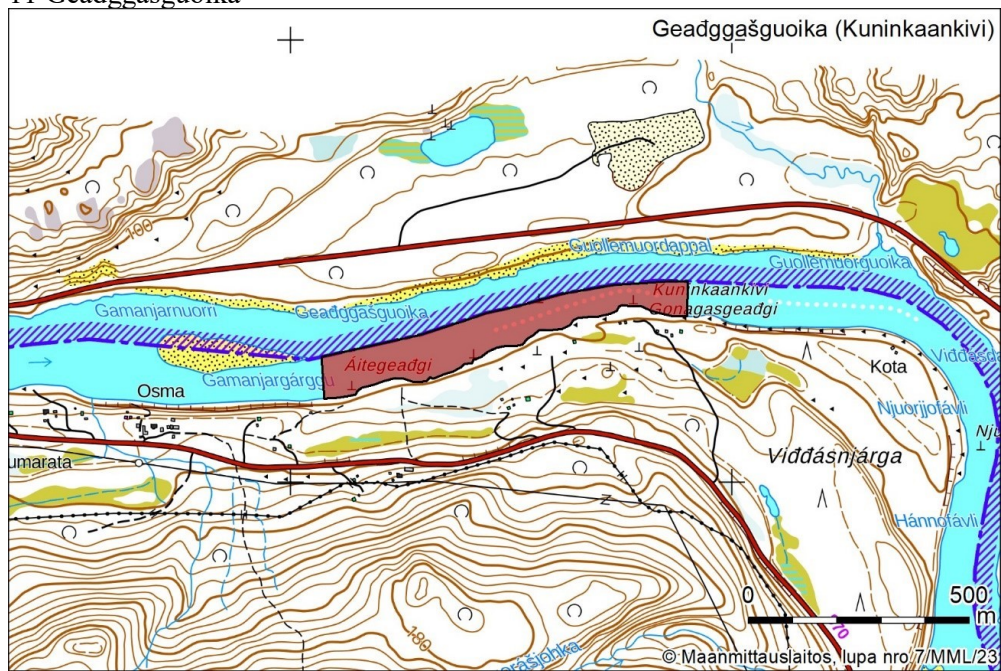
9 Rátnogohpi

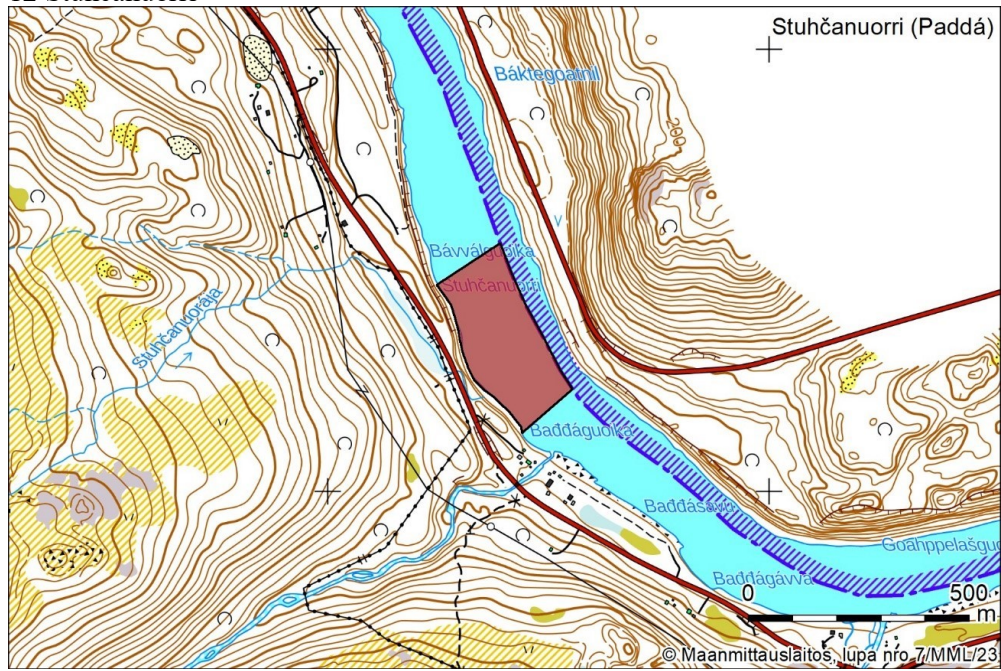
10 Gávasátku

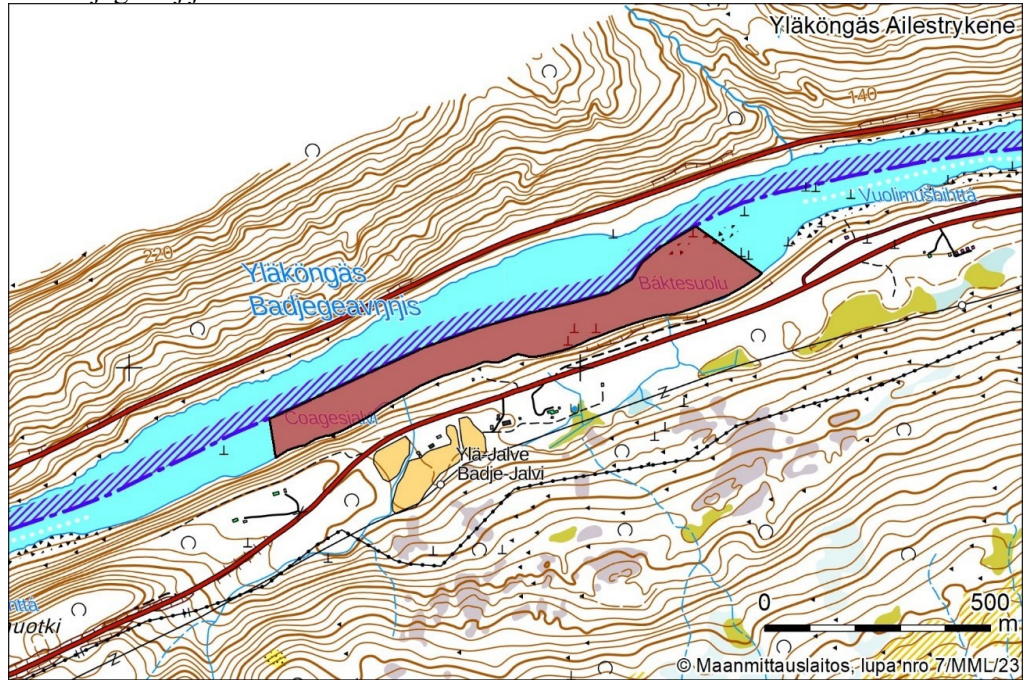
11 Geađggašguoika

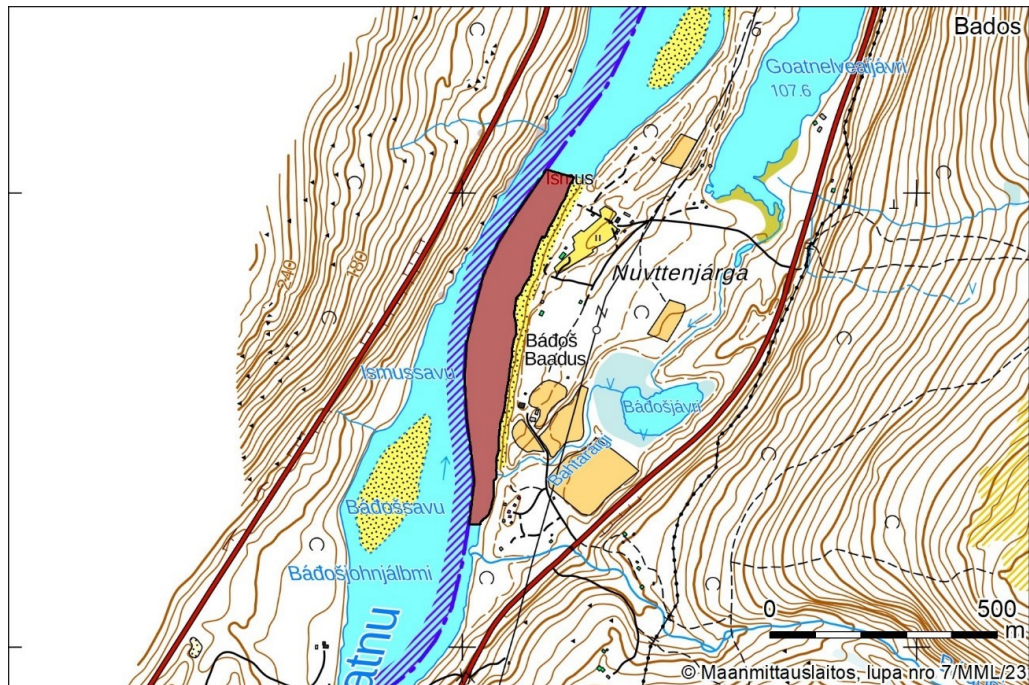
12 Stuhčanuorri

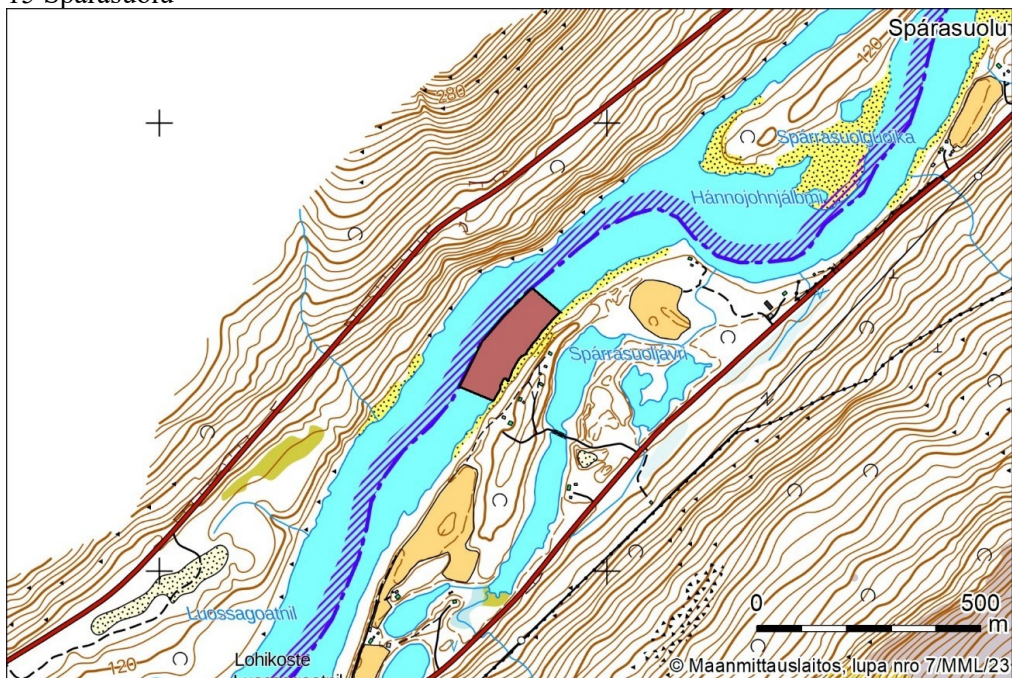
13 Badjegeavnjnis

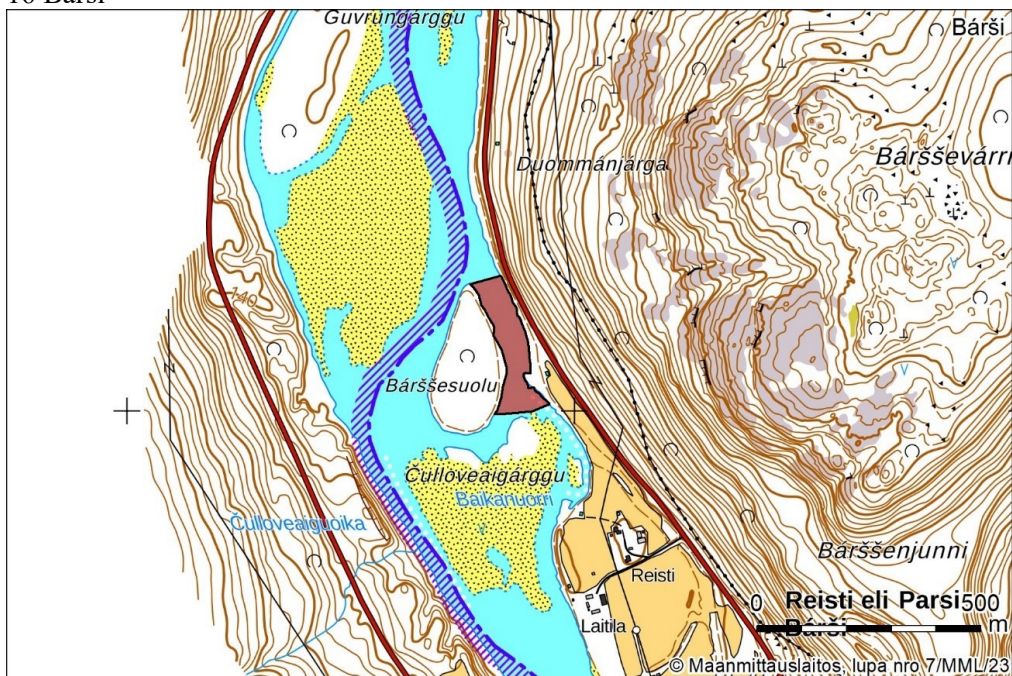
14 Bádós

15 Spárasuolu

16 Bárši

FISKEREGLER FOR TANAVASSDRAGET

Republikken Finlands regjering og Kongeriket Norges regjering, som ønsker å erstatte fiskereglene tilhørende Avtale mellom Finland og Norge om fisket i Tanavassdraget av 30. september 2016 med nye fiskeregler,

har blitt enige om følgende:

Kapittel 1

Generelle bestemmelser

§ 1

Formålet med fiskereglene

Formålet med disse fiskereglene er å fremme økologisk, økonomisk og sosialt bærekraftig bruk og forvaltning av fiskebestandene i Tanaelva i samsvar med målsettingene i avtalen mellom Finland og Norge om fisket i Tanavassdraget, og å fremme samenes urbefolkningsrettigheter og lokale kulturtradisjoner.

§ 2

Virkeområde

Fiskereglene er en integrert del av avtalen mellom Finland og Norge om fisket i Tanavassdraget.

Bestemmelsene i fiskereglene gjelder på grenseelvestrekningen jf. avtalens artikkel 2 punkt 1. Kapittel 8 om beskyttelse mot biologisk påvirkning gjelder i hele nedbørfeltet til Tanavassdraget.

§ 3

Grupper av fiskere på grenseelvestrekningen

I Finland deles personer som er berettiget til å kjøpe fiskekort i følgende grupper:

- 1) fiskerettshaver etter lov om fiske (379/2015) § 4, første ledd, punkt 10, som er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler;
- 2) fiskerettshaver etter lov om fiske § 4, første ledd, punkt 10, som ikke er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler;
- 3) person som er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler;
- 4) person som ikke er fiskerettshaver etter lov om fiske § 4, første ledd, punkt 10, og ikke er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler.

I Norge deles personer som er berettiget til å kjøpe fiskekort i følgende grupper:

- 1) fiskerettshavere med rett til å fiske med alle redskaper etter § 4 i lov om fiskeretten i Tanavassdraget (*Tanaloven*);
- 2) fiskerettshavere med rett til å fiske med stang og håndsnøre etter § 5 i lov om fiskeretten i Tanavassdraget;
- 3) person som ikke er fiskerettshaver etter lov om fiskeretten i Tanavassdraget, og ikke er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler.

Kapittel 2

Bestemmelser om laksefisket

§ 4

Fiske etter laks og sjørøye

Fiskekvoter og -tider vil avtales årlig i samsvar med Tanaavtalen artikkel 6 og 7 og i henhold til fiskereglene § 5, med utgangspunkt i laksebestandenes status og høstbare overskudd.

Kvoten som fastsettes for laksefiske skal ikke overstige det estimerte høstbare overskuddet. Fiskekvoter skal fastsettes med hensyn til de ulike gruppene av fiskere fra begge land. Kvotene skal fastsettes i samråd med lokale rettighetshavere.

§ 5

Regulering av laksefisket

Utgangspunktet for reguleringen er den ukentlige prosentvise forekomsten av laks fra ulike bestander i Tanavassdragets hovedløp (jf. Vedlegg *Tabell 1*).

Denne prosentvise forekomsten sammenstilles med bestandsstatus fra den årlige statusrapporten for laksebestandene i Tanavassdraget. Til sammen gir disse dataene en oversikt over forekomsten av laks fra bestander som ikke har produsert et høstbart overskudd tre av de siste fire årene (røde bestandskategori). På denne bakgrunn legges følgende vilkår:

1) Når mer enn 20 % av laksen som befinner seg i elva i et gitt tidsrom tilhører laksebestander fra rød bestandskategori skal laksefiske ikke tillates.

2) I de ukene når mindre enn 20 % av laksen som befinner seg i elva tilhører laksebestander fra rød bestandskategori, tillates følgende laksefiske:

Fiske etter laks er tillatt med stang og håndsnøre, garn eller stengsel i to dager i uken.

All laks over 65 cm skal gjenutsettes. Det er kun lokale rettighetshavere jf. § 3 første ledd punkt 1 og 3 og annet ledd punkt 1 og 2 som kan delta i fisket, og fisket skal avsluttes når fangstkvoten er oppfylt.

3) I de ukene når mindre enn 10 % av laksen som befinner seg i elva tilhører laksebestander fra rød bestandskategori, tillates følgende laksefiske:

Fiske etter laks er tillat med stang og håndsnøre, garn eller stengsel i minst to dager i uken.

All laks over 90 cm skal gjenutsettes. Det er kun rettighetshavere jf. § 3 første ledd punkt 1, 2 og 3 og annet ledd punkt 1 og 2 som kan delta i fisket, og fisket skal avsluttes når fangstkvoten er oppfylt.

4) Når laksebestandenes status tilsier det, kan partenes ansvarlige myndigheter åpne fisket utover det som er fastsatt i punkt 3, og åpne for fiske for tilreisende fiskere jf. § 3 første ledd punkt 4 og annet ledd punkt 3.

Kapittel 3

Fiskeravgift og fiskekort

§ 6

Fiskeravgift

Plikten til å betale fiskeravgift ved fiske på grenseelvstrekningen følger lovgivningen i det landet hvor fiskekortet blir løst.

§ 7

Kategorier av fiskekort

Fiskekort for fiske på grenselvstrekningen, jf. avtalens artikkel 10, inndeles i følgende kategorier:

1) *Generelt fiskekort for lokale fiskere* gir rett til å fiske med alle fiskemetoder som er tillatt etter disse reglene, med de begrensninger som nevnes senere, og i det omfang som fiskeretten nasjonalt bestemmer. Rett til å kjøpe generelt fiskekort for lokale fiskere har i Finland de personer som er nevnt i § 3 første ledd punkt 1, og i Norge de personer som er nevnt i § 3 annet ledd punkt 1. Generelt fiskekort for lokale fiskere gjelder for én fiskesesong.

2) *Stangfiskekort for lokale fiskere* gir rett til å fiske med stang fra strand og båt med de begrensninger som nevnes senere. Rett til å kjøpe stangfiskekort for lokale fiskere har i Finland de personer som er nevnt i § 3 første ledd punkt 3, og i Norge de personer som er nevnt i § 3 annet ledd punkt 2. Stangfiskekort for lokale fiskere gjelder for én fiskesesong.

3) Fiskekort for fiske fra båt (båtfiskekort) gir rett til å fiske med stang og håndsnøre fra båt, med senere nevnte betingelser og begrensninger.

4) Fiskekort for fiske fra strand (strandfiskekort) gir rett til å fiske med stang og håndsnøre fra strand, med senere nevnte betingelser og begrensninger.

5) Fiskekort for fiske etter andre arter gir rett til å fiske med de i § 10 nevnte betingelser og begrensninger. Med dette fiskekort får man ikke fiske laks eller sjørøye.

Til generelt fiskekort for lokale fiskere som nevnt i første ledd punkt 1 kan det knyttes deltakerkort. Deltakerkortet gir en navngitt person adgang til å delta i fisket med garnredskaper sammen med en person med generelt fiskekort for lokale fiskere. Deltakerkort gir ikke rett til selvstendig fiske.

Det er mulig å knytte ett eller flere barnekort til alle kategorier av fiskekort nevnt i første ledd. Barnekort gir et navngitt tilreisende barn rett til å fiske med inntil én stang eller ett håndsnøre av gangen. Barnekort inngår ikke i kortkvotene etter § 8. Partenes ansvarlige myndigheter kan gi nærmere bestemmelser for barnekort.

Alle fiskekort er personlige.

§ 8

Fordeling av fiskekort

Det maksimale antallet fiskekort for fiske fra båt og strand jf. § 7 første ledd punkt 3 og 4 avgjøres årlig mellom Finland og Norge.

Det maksimale antallet fiskekort for fiske etter andre arter jf. § 7 første ledd punkt 5 er 12 000 fiskedøgn per fiskesesong, som fordeles likt mellom Finland og Norge.

En kvote på høyst en tredjedel av fiskekortene nevnt i første og annet ledd som selges i Finland, kan reserveres for fiskerettshavere fast bosatt andre steder enn i Tanavassdragets elvedaler som jf. § 3, første ledd punkt 2.

Ved åpning av laksefiske etter § 5 punkt 3, skal en nærmede spesifisert andel av fiskekortkvoten tilsvarende laksefangstkvoten forbeholdes fiskerettighetshaverne som ikke er fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler jf. § 3 første ledd punkt 2.

Partenes ansvarlige myndigheter har anledning til å utarbeide nærmere bestemmelser for anvendelse av fiskekortene for fiske etter andre arter.

Kapittel 4

Fiskeredskaper

§ 9

Tillatte fiskeredskaper for fiske etter laks og sjørøye

Tillatte redskap for fiske av laks og sjørøye er:

- 1) stengsel med kroggarn (joddu) og ruse (meardi);
- 2) settegarn;
- 3) drivgarn;
- 4) stang og håndsnøre.

De som har generelt fiskekort, jf. § 7 første ledd punkt 1, kan bruke redskapene nevnt i første ledd. Andre fiskere kan bare bruke stang og håndsnøre.

Andre redskaper og fiskemetoder enn de som er nevnt i første ledd, herunder oter, er forbudt.

Personer med båtfiskekort jf. § 7 første ledd punkt 3 kan fiske med en sluk eller en flue.

Personer med strandfiskekort jf. § 7 første ledd punkt 4 kan fiske med flue uten dupp eller søkke. I følgende områder kan de også fiske med sluk og flue med dupp eller søkke:

- 1) i Matinköngäs i henhold til skilt oppsatt i terrenget, samt
 - 2) i Anarjohka oppstrøms fra Matinköngäs og Skiehččanjohka.
- Barn under 16 år med strandfiskekort kan fiske med flue og dupp.

§ 10

Tillatte fiskeredskaper for fiske etter andre arter enn laks og sjørøye

For fiske etter andre arter enn laks og sjørøye er følgende redskaper tillatt:

- 1) settegarn;
- 2) drivgarn og settegarn i målrettet fiske etter pukkellaks, jf. § 35;
- 3) stang og håndsnøre, det kan fiskes med sluk eller med flue med fluestang inntil klasse 6, fortomspiss inntil 0,25 mm og maksimal krokstørrelse 8. Sluken skal ha høyst én treblekrok eller opptil tre enkeltkroker;
- 4) stang og håndsnøre i målrettet fiske etter pukkellaks jf. § 35;
- 5) teine;
- 6) kastenot i innsjøer i Anarjohka ovenfor Matinköngäs.

De som har generelt fiskekort for lokale fiskere, jf. § 7 første ledd punkt 1, kan bruke redskap nevnt i første ledd.

Personer som har stangfiskekort for lokale fiskere jf. § 7 første ledd punkt 2, kan fiske med stang og håndsnøre jf. første ledd punkt 3 og 4.

Personer som har fiskekort for fiske etter andre arter jf. § 7 første ledd punkt 5 kan fiske med én stang og bruke fluefiskeutstyr inntil klasse #6. Den maksimale tykkelsen på fortomspiss er 0,25 mm og den maksimale krokstørrelsen er 8. Det skal brukes flytende fluefiskesnøre og maksimalt én enkel krok.

Personer som er fiskerettshavere jf. § 3 første ledd punkt 2 kan fiske med stang og håndsnøre i målrettet fiske etter pukkellaks jf. første ledd punkt 4.

Barn opp til 16 år kan fiske med flue og dupp.

Andre redskaper og fiskemetoder enn de som er nevnt foran, herunder oter, er forbudt.

Partenes ansvarlige myndigheter kan gi nærmere bestemmelser for fiskeredskap. Den andre parts myndigheter skal varsles ved fastsetting av slike nærmere bestemmelser.

§ 11

Generelle bestemmelser om tekniske presiseringer, agn og krokredskap ved stangfiske

Det er forbudt å bruke reker, fisk og mark som agn.

Det er forbudt å bruke krokredskaper på en slik måte og under slike forhold at fisken kan krøkes. Det er tillatt å bruke klepp, fiskeøks og håv som hjelpemiddel for å løfte en fisk som har satt seg fast i redskap, opp i båt eller på land.

§ 12

Isfiske etter lake

Lakekrok er kun tillatt ved isfiske etter lake for fiskere nevnt i § 3 første ledd punkt 1 og 3 og annet ledd punkt 1 og 2.

Det er tillatt å bruke død fisk fra Tanavassdraget som agn ved fiske med lakekrok.

Kapittel 5

Gjennomføring av fisket, fiskesesong og fisketider

§ 13

Generell ukefredning

I fiskesesongen er alt fiske forbudt fra søndag kl. 19 (18) til mandag kl. 19 (18). Unntatt fra dette er fiske i innsjøer etter andre fiskearter enn laks og sjørøye når fisket foregår mer enn 200 meter fra utløps- eller innløpsos.

§ 14

Fiskesesong for fiske med stang og håndsnøre etter andre arter enn laks og sjørøye

For personer som er fast bosatte i Tanadalen og som har generelt fiskekort for lokale fiskere eller stangfiskekort for lokale fiskere, jf. § 7 første ledd punkt 1 og 2, er fiske med stang og håndsnøre (*stangfiske*) tillatt mellom 1. juni og 20. august.

For personer med fiskekort for fiske etter andre arter angitt i § 7 første ledd punkt 5, er stangfiske tillatt fra 10. juni til 10. august.

I tillegg er stangfiske nevnt foran i første og annet ledd tillatt i særskilt angitte soner (vedlegg 2) til 20. august.

§ 15

Fiskesesong for garnfiske etter andre arter enn laks og sjørøye

Garnfiske etter andre fiskearter enn laks og sjørøye er tillatt fra isgangen til 20. juni. Fra 1. august til 20. august er det tillatt å fiske med garn fra Polmak og til nedre del av Storfossen, og fra Levvajohkkas munning til samløpet mellom Kárášjohka-Anárjohka.

I Anárjohka og Skiehččanjohka er fisket tillatt til fra isgangen til 20. august.

§ 16

Fisketid for drivgarn

Fiske med drivgarn er tillatt i perioden 1. juni til 15. juni, fra mandag kl. 19 (18) til onsdag kl. 19 (18).

§ 17

Fisketid for settegarn

Fiske med settegarn er tillatt i perioden 1. juni til 31. juli.

I fiskesesongen mellom 1. juni og 15. juli samt mellom 1. og 12. august er fiske med settegarn tillatt fra mandag kl. 19 (18) til onsdag kl. 19 (18).

I fiskesesongen mellom 16. og 31. juli er fiske med settegarn tillatt fra mandag kl. 19 (18) til torsdag kl. 19 (18).

§ 18

Fisketid for stengsel

Stengselfiske er tillatt i perioden 1. juni til 31. juli. Fra 1. juni til 15. juni er fisket tillatt fra mandag kl. 19 (18) til onsdag kl. 19 (18). Fra 16. juni til 31. juli er fisket tillatt fra mandag kl. 19 (18) til torsdag kl. 19 (18).

Når det ikke er tillatt å fiske skal garnene i stengslets tverrstengsel (doaris), ledestengsel (čuollu) og ledegarn (vuojahat) være heist over vannoverflaten eller bragt på land. Alle andre bundne deler av fangstredskapet, inklusive stengslets krokarn (joddu) og ruse (meardi), skal oppbevares på land.

§ 19

Forbudsområder for stangfiske

Stangfiske er forbudt:

1) innenfor ledegarn i stengsel og innenfor et område nærmere enn 50 meter nedenfor stengsel eller 10 meter til siden;

2) nærmere enn 10 meter fra settegarn;

3) fra bro;

4) fra båt og strand utenfor elvemunningen i et område som strekker seg 50 m oppstrøms og 100 m nedstrøms fra sideelvas nærmeste elvebredder og ut til djupålen, unntatt følgende sideelver, hvor fisket er forbudt i følgende områder:

Karášjohka (NOR) (samløpet mellom Anárjohka og Kárášjohka): et område som strekker seg 50 m oppstrøms i begge disse elvene, og 200 m nedstrøms i Tanaelva og på tvers av elveløpet;

Anárjohka (NOR) der Skiehččanjohka munner ut i Anárjohka: et område som strekker seg fra 50 m oppstrøms til 100 m nedstrøms fra sideelvas nærmeste elvebredder og på tvers av elveløpet;

5) på tvers av elveløpet i områdene:

Nedre Storfossen–Bildám

Borsejohka–Leavvajohtjálbmi.

Nøyaktige grenser for disse sonene bestemmes av partenes ansvarlige myndigheter.

I tillegg til de soner som er nevnt i denne bestemmelsen, kan ansvarlig myndighet i hver stat også innføre en fredningssone på strekningen Galbajohka–Veahččajohhtjálbmi fra egen strand og ut til djupålen.

§ 20

Forbudsområder for garnfiske

Ved sideelv hvor laks går opp, må det i hovedelv på sideelvas side av djupålen, ikke brukes settegarn, drivgarn eller stengsel nedstrøms fra sideelva nærmere enn 200 meter fra samløpet av sideelv og hovedelv.

Kastenot må ikke brukes nærmere enn 200 meter fra elvers utløpsos, innløpsos, foss eller stryk.

§ 21

Antallsbegrensning for garnredskaper

Ved fiske etter laks og sjørøye med drivgarn, settegarn eller stengsel, kan det bare brukes ett redskap om gangen per eiendom med rett til slikt fiske i Finland og per fiskerettshaver i Norge.

§ 22

Fiske fra båt

Det er forbudt å fiske, inkludert utsetting av redskap, fra båt med motoren i gang, og fra båt som er ankret opp.

§ 23

Ulovlige tiltak

Alle slags tiltak som ikke har annen hensikt enn å skremme fisken eller hindre fiskens frie gang, er forbudt.

Kapittel 6

Tekniske bestemmelser om fiskeredskap

§ 24

Merking av redskap

Settegarn og stengsler som er satt ut i elva, skal merkes slik at andre som ferdes i vassdraget lett kan få øye på dem. Fangstredskapene skal merkes med en flottør som stikker minst 15 cm over vannoverflaten eller med et flagg festet på en stang som stikker minst 40 cm over vannoverflaten. Kortsiden av flagget skal være minimum 15 cm lang.

Redskapet skal være merket med fiskerens navn og kontaktinformasjon, samt navnet på den eiendommen som fiskeretten er tilknyttet. På settegarn festes merket på en godt synlig flottør i enden av redskapet. På stengsel settes merket på et skilt eller en flottør festet på den ytterste stolpen eller bukken i tverrstengselet (doaris).

§ 25

Maskevidde og trådtype

Ved fiske etter laks eller sjørøye er minste tillatte maskevidde i settegarn, drivgarn og krokarn i stengsel 58 mm, målt fra knutes midtpunkt til knutes midtpunkt når redskapet er vått.

I garn nevnt i første ledd er det bare tillatt å bruke tråd av hamp, bomull, nylonbindetråd eller spunnet nylon (nylon, perlon, terylene). Det er ikke tillatt å bruke gjennomsiktige materiale, som

monofilament nylon. Ved bruk av spunnet nylon skal tråd ha enkeltfilamenter som er 8 denier eller tynnere.

Det er forbudt å bruke metalltråd, wire eller tilsvarende materiale i fangstredskap.

§ 26

Stengsel

Stengsel skal ha tverrstengsel (doaris), eventuelt ledestengsel (čuollu) og ledegarn (vuojahat) av slik konstruksjon at disse deler av redskapet ikke fanger fisk. I tverrstengsel og ledegarn skal det være trebukker eller stolper med avstand på 3 meter eller mindre.

I tverrstengsel, ledestengsel og ledegarn kan det ellers bare brukes ris, garn, eller grunder med ris eller garn. Når det brukes garn i slike ledeanordninger, skal maskevidden være enten maksimalt 40 mm eller minst 150 mm. Det er forbudt å bruke garn av et gjennomsiktig materiale som monofilament nylon. Når det brukes garn i slike ledeanordninger, skal maskevidden være minst 58 mm, og det er kun tillatt å benytte tråd av spunnet nylon (tråd med enkeltfilamenter som er 8 denier eller tynnere) som er minst 1,1 mm tykk (210/8x3, norsk tråd nr. 8).

Den fangstende delen av stengselet skal være krokarn (joddu) eller ruse (meardi). I ett og samme stengsel kan man bruke inntil tre krokarn og/eller ruser. Krokarnet skal være formet som en spiss kile som kan være inntil 25 meter langt. Lengden på krokarnet måles på den lengste siden.

Sammen med krokarnet kan det stå et inntil 15 meter langt ledegarn og ett ledestengsel slik figur 1 viser. Funksjonen til ledegarnet og ledestengselet er å lede laksen til fangstdelen.

Krokarn nr. 1 skal være festet i den ytterste posestolpen som vist på figur 1.

Krokarn nr. 2 og 3 skal være festet på følgende måte:

A) i spissen av krokarnet (se figur 2, krokarn nr. 3)

B) i ledegarnet (se figur 2, krokarn nr. 2)

C) i ledestengselet (se figur 1, krokarn nr. 2), eller

D) i tverrstengselet (se figur 1, krokarn nr. 3).

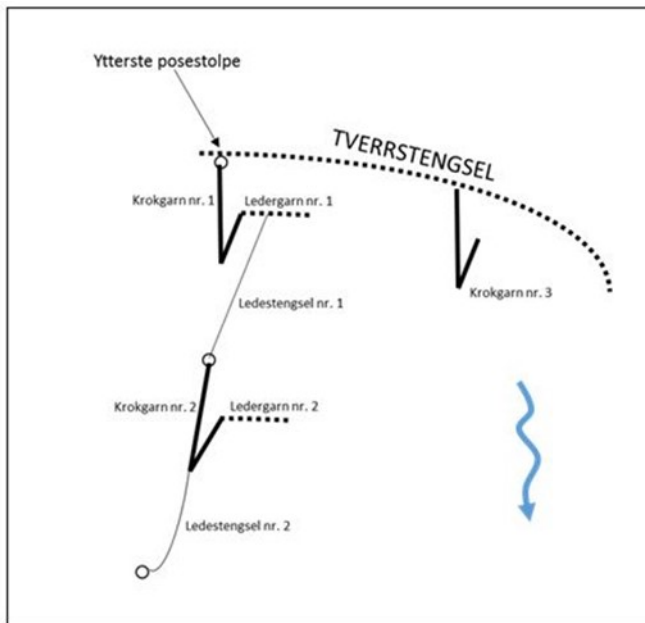
Ldestengselet skal stå nedenfor hvert krokarn/ruse, og være festet på følgende måte:

A) i krokarnet (se figur 1, ledestengsel nr. 2), eller

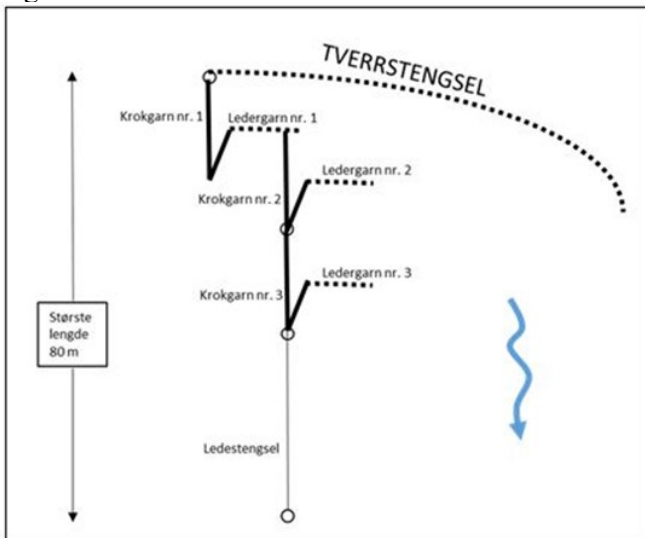
B) i ledegarnet (se figur 1, ledestengsel nr. 1)

Dersom det er flere krokarn ved siden av hverandre fra tverrstengselet (se figur 1, krokarn nr. 1 og 3), er det bare tillatt å ha ledestengsel fra det ytterste krokarnet.

Samlet lengde av krokarn og ledestengsel kan være inntil 80 meter, målt nedstrøms fra ytterste posestolpe som vist på figur 2.

Figur 1.

Figur 2.

§ 27

Settegarn for fiske etter laks og sjørøye

Settegarn for fiske etter laks eller sjørøye er et enkelt, rett garn med flottør i begge ender. Garnet skal ikke festes med stolper eller andre festeordninger på andre steder enn i endene. Festeordningen skal bare bestå av et enkelt søkk eller en enkelt stökk. Det er ikke tillatt å lage krok på settegarn.

Settegarn for fiske etter laks eller sjørøye kan være inntil 30 meter lang. To eller flere garn kan ikke lenkes sammen, hvis de sammen blir lengre enn 30 meter.

Ved fiske med settegarn er det forbudt å bruke kunstig strømbryter eller ledestengsel.

§ 28

Drivgarn

Drivgarn er et enkelt, rett garn uten pose. Drivgarn kan være inntil 45 meter langt. Ved drivgarnsfiske skal avstanden mellom to drivgarn være minst 200 meter.

Drivingen kan foregå inntil 500 meter om gangen. Under drivingen kan det bare brukes én båt.

§ 29

Garnredskaper til fiske etter andre fiskearter

Settegarn til fangst av andre fiskearter enn laks og sjørøye kan være et inntil 3 meter dypt bunn garn, som består av garn med én line, uten pose, laget av monofilamenttråd av inntil 0,20 mm tykkelse. Dybden på garnet skal ikke overstige vanddybden på fiskeplassens dypeste punkt.

Ved fiske med settegarn er det ikke lov å bruke kunstig strømbryter eller ledestengel.

Maskevidden i settegarn og kastenot skal være minst 29 mm og høyst 40 mm, målt fra knutes midtpunkt til knutes midtpunkt når redskapet er vått. Det er bare tråd av hamp, bomull, nylonbindetråd eller spunnet nylon som er lov å bruke i kastenoten.

§ 30

Djupål og avstand mellom redskap

Ingen del av stengsel eller settegarn må stå over djupålen i hovedløpet eller sideløp. Den ytterste delen av redskap skal ikke på noe punkt strekke seg nærmere enn 10 meter fra motsatt elvebredd. Med motsatt bredd menes også øyer, holmer og klipper som har egne løp mellom seg.

Ingen del av stengsler må være nærmere enn 120 meter fra annet stengsel.

Ingen del av settegarn og stengsel eller to settegarn må være nærmere enn 60 meter fra hverandre.

§ 31

Opptak av redskap

Fangstredskap skal tas på land straks etter at fiskesesongen for redskapet er avsluttet. Utstyr brukt til å merke og sette opp redskap skal tas på land innen to uker etter avsluttet fiskesesong.

Kapittel 7

Bestemmelser om fangst

§ 32

Minstemål og gjenutsetting

Laks, sjøørret og sjørøye som er mindre enn 30 cm skal settes ut igjen.

Lengden på fisk måles fra snutespissen til enden av halefinnen.

Det er forbudt å fiske vinterstøing.

Fisk skal alltid gjenutsettes i vannet, hvis den er

- 1) fanget utenom lovlig fisketid;
- 2) fanget med forbudt redskap eller fiskemåte;
- 3) vinterstøing;
- 4) mindre enn minstemålet eller større enn maksimum lengde;
- 5) eller fanget utenfor tildelt fangstkvote.

Fisk som settes ut i vannet igjen, skal behandles med maksimal forsiktighet.

§ 33

Fangstoppgave til registret

Fisker er pliktig til å føre fangstdagbok (elektronisk eller på papir) og rapportere følgende opplysninger om hver enkelt fanget fisk av laks, sjøørret, sjørøye, pukkellaks og regnbueørret til et elektronisk fangstregister for Tanavassdraget:

- 1) område hvor fisket har foregått;
- 2) dato for fisket;
- 3) kjønn, lengde og vekt;
- 4) antall fisk som er gjenutsatt;
- 5) Fiskeredskap (stang/håndsnøre, drivgarn, settegarn, stengsel).

Ved gjenutsetting er det ikke påkrevd å opplyse om kjønn, lengde og vekt.

For pukkellaks fanget i målrettet fiske etter pukkellaks jf. § 35 skal det rapporteres antall pukkellaks samt opplysninger nevnt i første ledd, med unntak av de i punkt 3. Partenes ansvarlige myndigheter kan gi nærmere bestemmelser om fangstoppgave for pukkellaks.

Den som har fisket uten å få fisk skal gi opplysninger om punkt 1, 2 og 5.

Fiskere med stangfiskekort for lokale fiskere og generelt fiskekort for lokale fiskere skal levere fangstoppgave innen 1. september. Disse fiskerne skal i tillegg levere elektronisk fangstrapport eller rapport på papir innen mandag i uke 27 for fiske utført før uke 27.

Fisker skal rapportere alle sine fangster av laks, sjøørret og sjørøye før nytt fiskekort kan kjøpes.

Når fisket reguleres med kvoter, kan partenes ansvarlige myndigheter på årlig basis vedta at rapportering skal skje uten ugrunnet opphold etter at fisken er tatt til fangst.

Fangst av andre fiskearter kan rapporteres sammen med fangsten av laks, sjøørret og sjørøye eller etter endt fiskesesong. Rapporteringen for disse artene skal inkludere totalvekt for hver art.

Innehaver av fiskekort som har ett eller flere barnekort knyttet til seg, er pliktig til å rapportere barns fangst.

Kapittel 8

Beskyttelse mot biologisk påvirkning

§ 34

Fremmede arter

Pukkellaks, regnbueørret og eventuelle andre fremmede arter som fanges, skal avlives straks.

§ 35

Målrettet fiske etter pukkellaks

Ansvarlig myndighet kan gi lokale organisasjoner tillatelse til målrettede uttak av pukkellaks. Utfiskingen må ledes av en rettighetshaver. Tillatelsen gis av myndigheten i det landet der uttaket gjennomføres.

Partenes ansvarlige myndigheter kan angi særskilte soner hvor fiskeredskapene nevnt i § 10 første ledd punkt 2 og 4 er tillatt for målrettede uttak av pukkellaks. Den andre partens ansvarlige myndigheter skal informeres om dette fisket og det skal settes nærmere bestemmelser om slike uttak av pukkellaks. Behovet for målrettede uttak av pukkellaks vurderes årlig i forbindelse med vurderingen som nevnt i artikkel 7 punkt 2 i Tanaavtalen.

Hvis tiltak for å ta ut pukkellaks vurderes å hindre eller betydelig begrense laksens oppgang, skal den ansvarlige parten der tiltaket gjennomføres så langt det er mulig involvere og samarbeide med den andre parten i hvert trinn av prosjektet.

§ 36

Fisk som agn og rensing av fisk

Det er forbudt å ta med agnfisk fra andre vassdragsområder til Tanavassdraget.

Det er forbudt å bruke fisk som agn ved stangfiske i Tanavassdragets nedbørsfelt.

Innenfor vassdragets nedbørsfelt er det i umiddelbar nærhet av naturlige vann, ikke tillatt å rense fisk fra annet vassdrag.

§ 37

Tørking og desinfisering av fiskeredskap og båter

For å unngå innføring av blant annet *Gyrodactylus salaris* og vasspest (*Elodea canadensis* og *Elodea nuttallii*) i vassdraget, skal fiskeredskap og annet fiskeutstyr, båter og andre transportmidler som har vært benyttet i annet vassdrag være tørt før det kan benyttes i nedbørsfeltet. Alt fiskeutstyr og alle transportmidler skal i tillegg desinfiseres, når dette er mulig.

Partenes ansvarlige myndigheter kan gi utfyllende bestemmelser om desinfisering av fiskeredskap og båter.

Kapittel 9

Andre bestemmelser

§ 38

Båtregister

For registrering av båter i Tanavassdraget gjelder nasjonal lovgivning. Fastsetting av regler skal skje etter samråd med den annen parts ansvarlige myndigheter.

Fiske fra båt er bare tillatt med båt som er registrert i et båtregister for Tanavassdraget, og som har nasjonalitetsskilt og nummer.

Lokale personer med rett til å fiske med garn etter § 3, kan registrere inntil tre båter. Lokale personer med rett til å fiske med garn etter § 3 som driver turistnæring, kan registrere inntil 15 båter. Andre lokale fiskere, og fiskerettshavere etter § 3 første ledd punkt 2 kan registrere inntil én båt.

§ 39

Nærmere om fastsetting av grenser og fiskesteder

Partenes ansvarlige myndigheter fastsetter i fellesskap elveløpets bredde ved middels sommervannstand i hovedløp og biløp, samt djupål i biløp. Djupålen på grenseelvstrekningen fremgår av den til enhver tid siste grenseoppgang mellom Finland og Norge.

Ansvarlig myndighet i den enkelte stat kan fastsette:

- 1) grense mellom elv og innsjø;
- 2) grense mellom hovedelv og sideelv;
- 3) en ny plass for stengsel i tilfelle stengselsplassen blir uegnet på grunn av endringer i elvebunnen eller annen årsak;
- 4) tillatte kastenotplasser for fiske etter andre fiskearter i innsjøer i Anárjohka.

§ 40

Dispensasjon for enkelttiltak

Partenes ansvarlige myndigheter kan i enkelttilfeller gi organisasjoner dispensasjon fra bestemmelsene i fiskereglene når formålet er å fange fisk til vitenskapelig undersøkelse, praktiske forsøk eller fiskekulturtiltak. Tillatelsen skal være begrunnet med vern av fiskestammer eller fremme av bærekraftig utnyttelse og tiltaket skal være i samsvar med artikkel 1 i avtalen. Tillatelsen gis av myndigheten i det landet der virksomheten utøves.

I tillegg kan partenes ansvarlige myndigheter i enkelttilfeller gi organisasjoner dispensasjon fra bestemmelsene i fiskereglene i forbindelse med undervisningsfiske eller kulturelle arrangementer. Tillatelsen skal være begrunnet med videreføring av tradisjonell og lokal kunnskap om fisket og tiltaket skal være i samsvar med avtalens formål som nevnt i artikkel 1. Tillatelsen gis av myndigheten i det landet der virksomheten utøves. Minst én fiskerettshaver jf. § 3 første ledd punkt 1 eller annet ledd punkt 1 må delta i fisket.

Før tillatelsen gis, skal fiskerettshaverne og den andre partens ansvarlige myndigheter varsles. Den andre partens ansvarlige myndigheter skal varsles om tillatelser som er gitt.

Omfanget av tillatelser må tilpasses laksebestandenes tilstand.

Kapittel 10

Avsluttende bestemmelser

§ 41

Gyldighet

I henhold til Tanaavtalen artikkel 5 punkt 2 gjelder disse fiskereglene i sju år fra sin ikrafttredelse. Fiskereglene gjelder deretter i perioder på sju år, med mindre én av partene senest to år før utløpet av fiskereglenes gyldighetsperiode, anmoder om endringer.

§ 42

Ikrafttreden

Disse fiskereglene trer i kraft den første dagen i den første måneden etter at partene har meddelt hverandre gjennom diplomatiske kanaler at kravene som i henhold til statsforfatningen stilles for at avtalen kan tre i kraft, er oppfylt.

Ved ikrafttredelse av disse fiskereglene oppheves fiskereglene tilhørende Avtale mellom Finland og Norge om fisket i Tanavassdraget av 30. september 2016.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnende, som er gitt behørig fullmakt til dette, undertegnet disse fiskereglene.

Utferdiget i to eksemplarer i Oslo den 22.12.2023 på finsk og norsk. Begge tekster har lik gyldighet.

For Republikken Finlands regjering:

For Kongeriket Norges regjering:

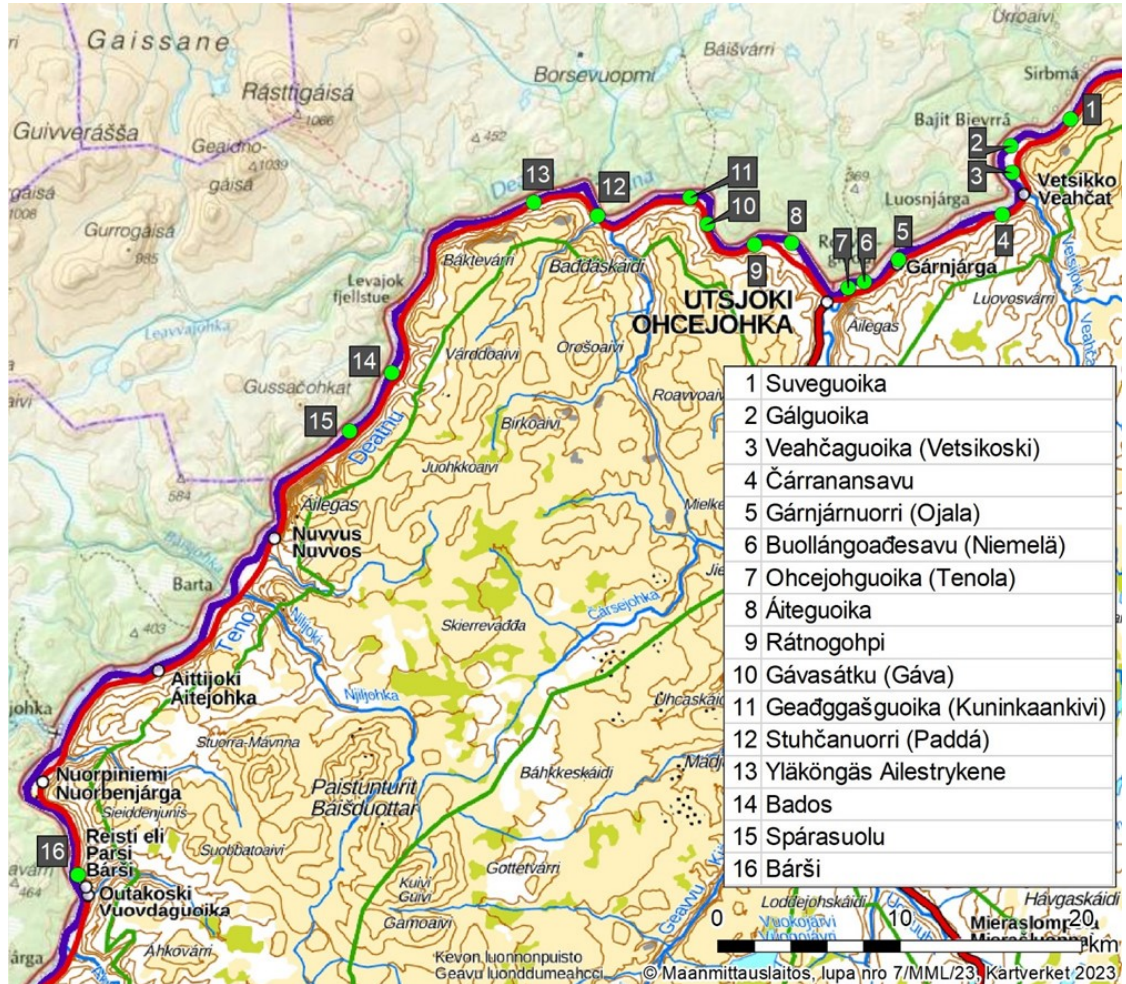
Vedlegg 1

Tabell 1. Ukentlige prosentvise andeler av ulike bestander i fisket på blandete bestander med alle redskap i hele Tanaelva. Tallene viser hvor stor andel laks fra hver enkelt bestand utgjorde i hver uke gjennom sesongen. Tallene er et gjennomsnitt fra alle de fem prosjektårene i Genmix-prosjektet (2006-2008, 2011-2012)¹ som tabellen er hentet fra.

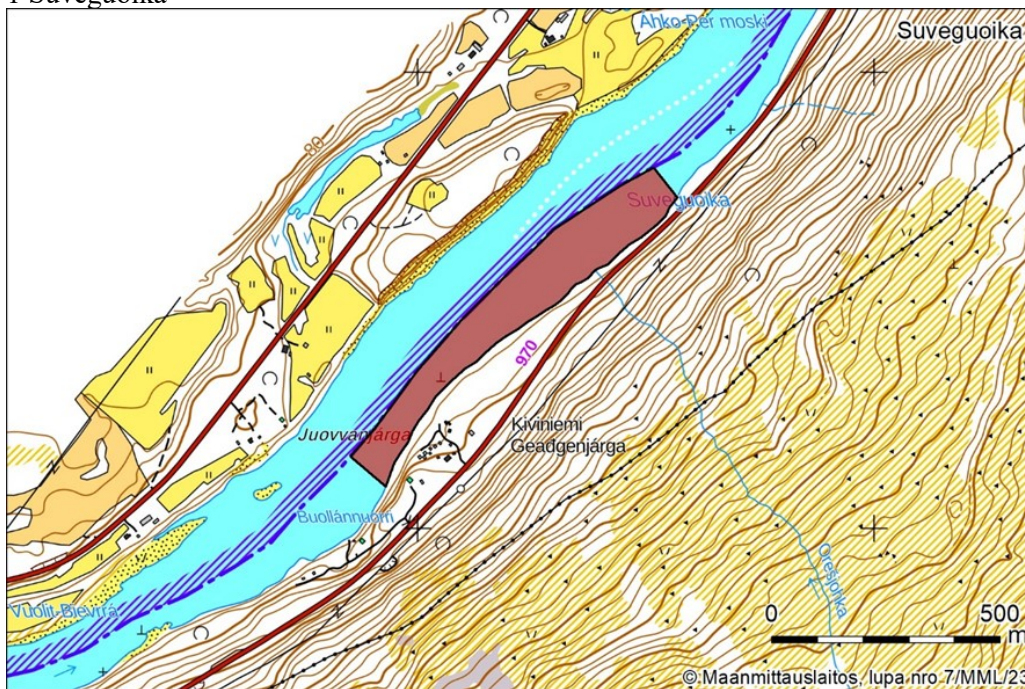
Uke	21-23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Tanaelva	9 %	14 %	15 %	20 %	23 %	35 %	42 %	46 %	55 %	53 %	60 %	48 %	53 %
Máskejohka	1 %	0.4 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0.2 %	3 %	0.4 %
Buolbmátjohka	2 %	2 %	1 %	1 %	0.3 %	0.1 %	0 %	0.1 %	0.1 %	0 %	0 %	0 %	0.4 %
Lákšjohka	5 %	3 %	2 %	1 %	1 %	0.3 %	0.2 %	0.1 %	0 %	0.2 %	0 %	0 %	0 %
Veahčajohka	7 %	6 %	6 %	4 %	3 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0.5 %
Ohcejohka m/sideelver	7 %	11 %	11 %	6 %	5 %	4 %	3 %	3 %	1 %	2 %	1 %	0.3 %	0.4 %
Goahppelašjohka	2 %	5 %	3 %	4 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0.2 %
Leavvajohka	2 %	4 %	3 %	3 %	3 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0.1 %	1 %	0 %	0 %
Váljohka	10 %	7 %	5 %	4 %	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	0.3 %	0.4 %	1 %	0.2 %
Små sideelver i øvre del (Áhkojohka, Báišjohka, Njiljohka)	4 %	6 %	8 %	9 %	6 %	5 %	5 %	5 %	3 %	4 %	3 %	6 %	3 %
Karášjohka	24 %	14 %	12 %	13 %	14 %	10 %	8 %	8 %	6 %	3 %	3 %	2 %	1 %
Iešjohka	19 %	11 %	12 %	11 %	12 %	11 %	10 %	8 %	6 %	7 %	4 %	4 %	4 %
Anárjohka m/sideelver	10 %	16 %	20 %	24 %	27 %	25 %	27 %	25 %	23 %	28 %	26 %	34 %	37 %

¹ Falkegård, M., Erkinaro, J., Vähä, J.-P. & Kuusela, J. 2023. Genetisk bestandsidentifisering av skjellprøver fra fiske etter blandete laksebestander i Tana i 2006-2008 og 2011-2012 (Genmix). NINA Rapport 2309. Norsk institutt for naturforskning

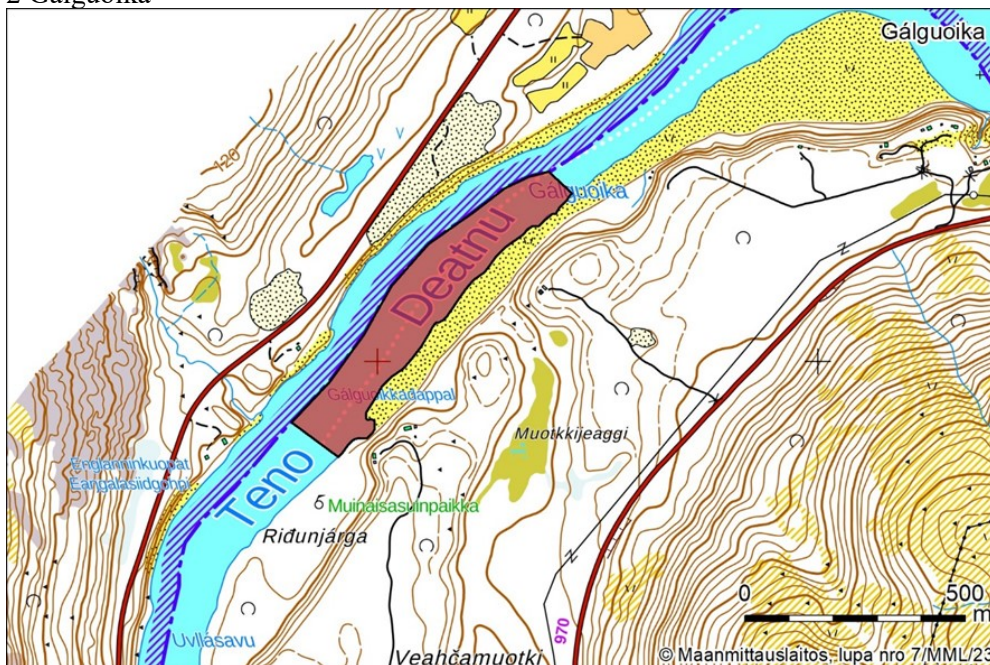
Vedlegg 2 Soner for sjørrrettsfiske

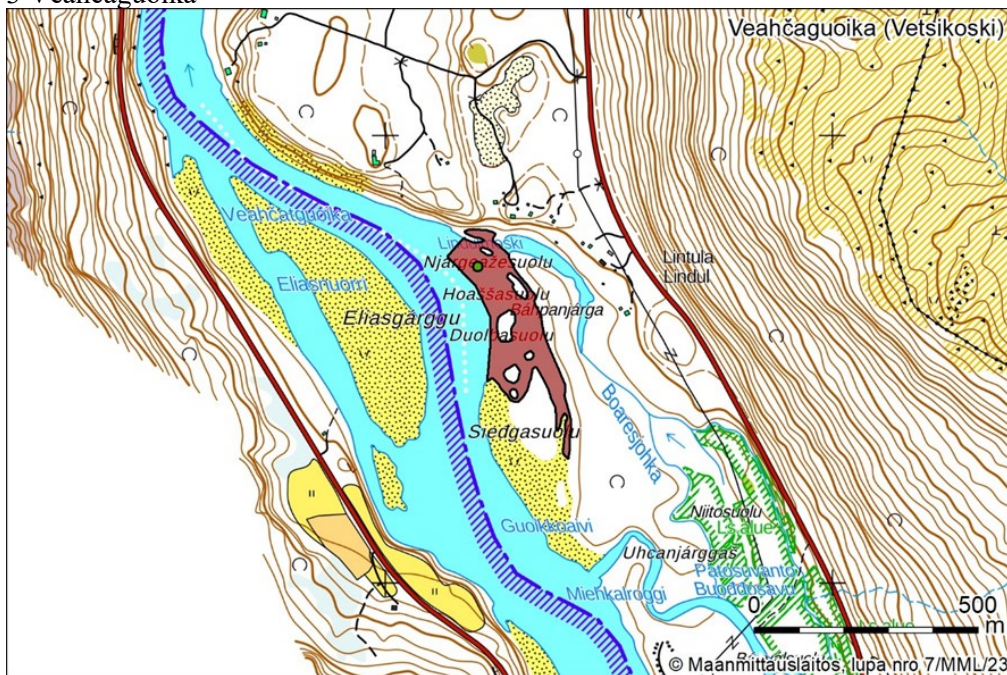
1 Suveguoika

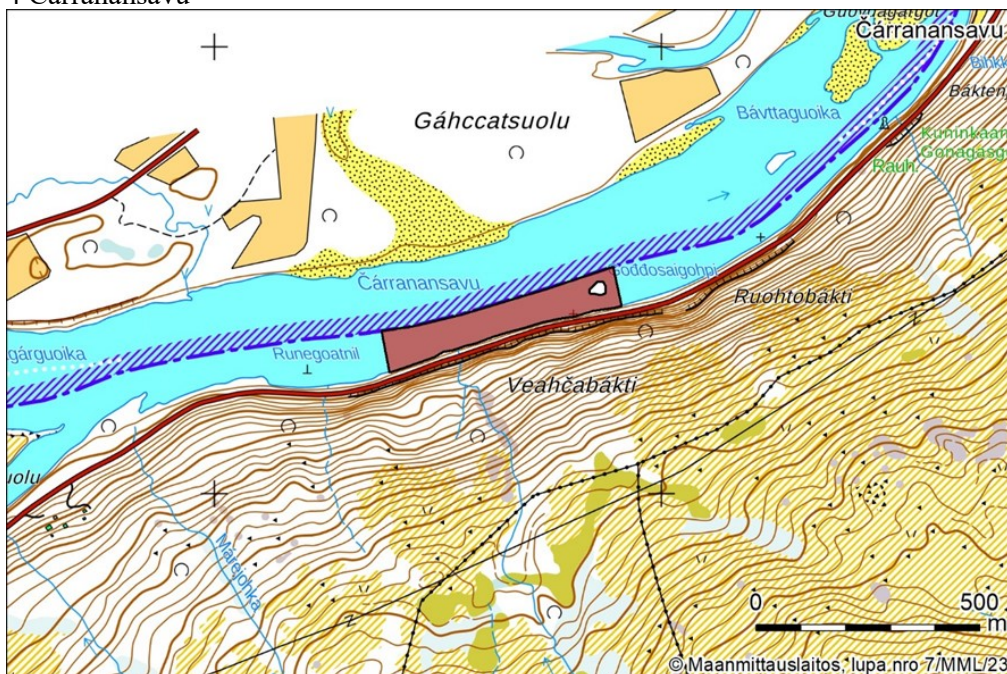
2 Gálguoika

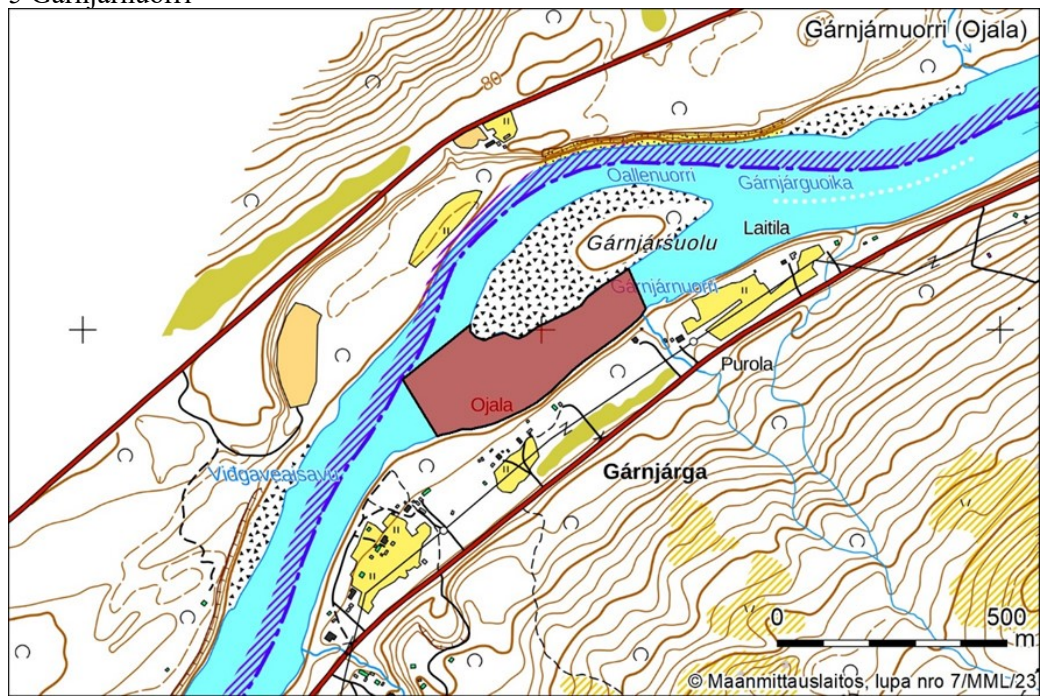
3 Veahčaguoika

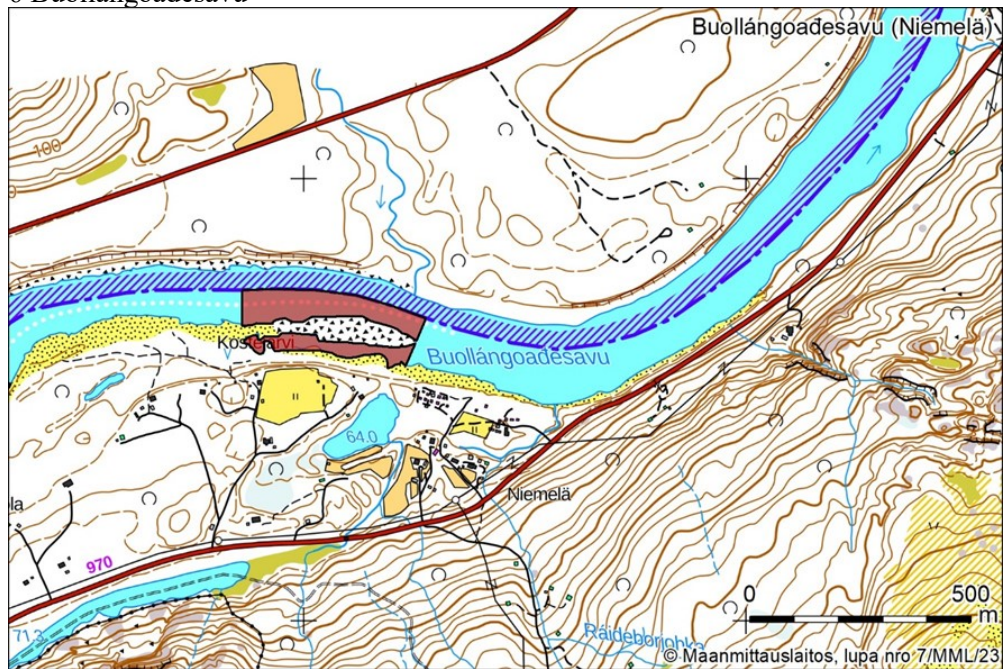
4 Čárranansavu

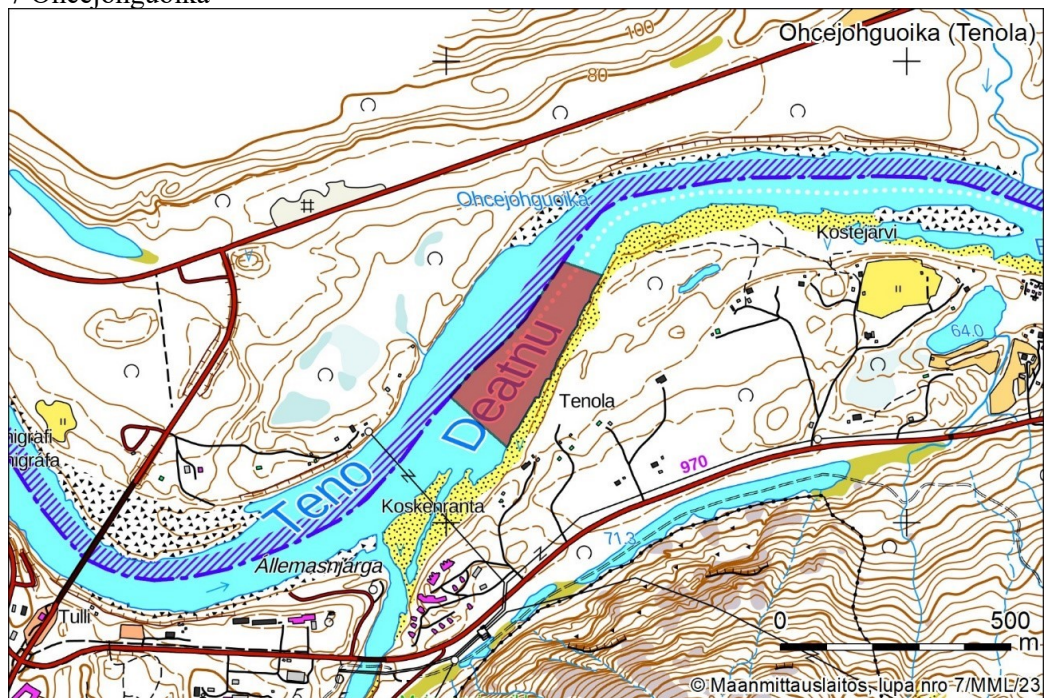
5 Gárnjárnmuorri

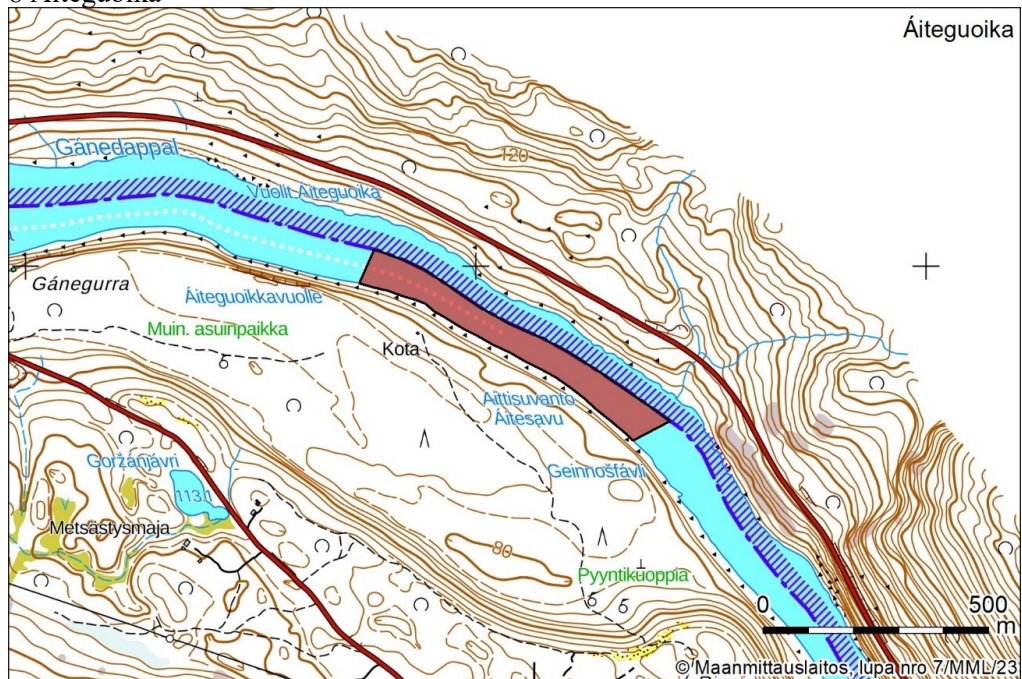
6 Buollángoadesavu

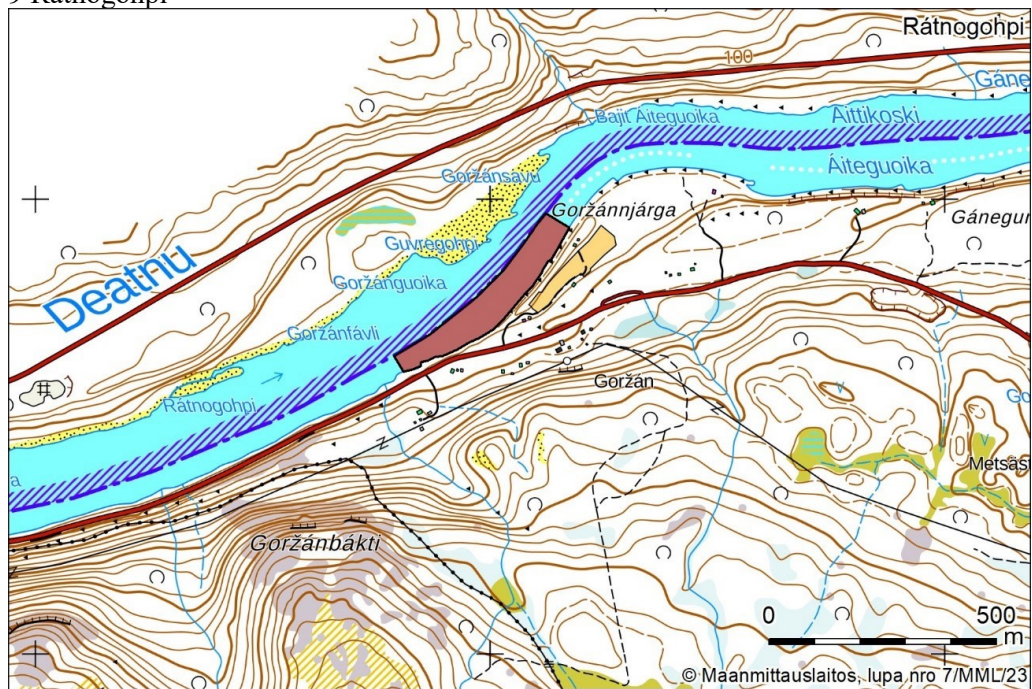
7 Ohcejohguoika

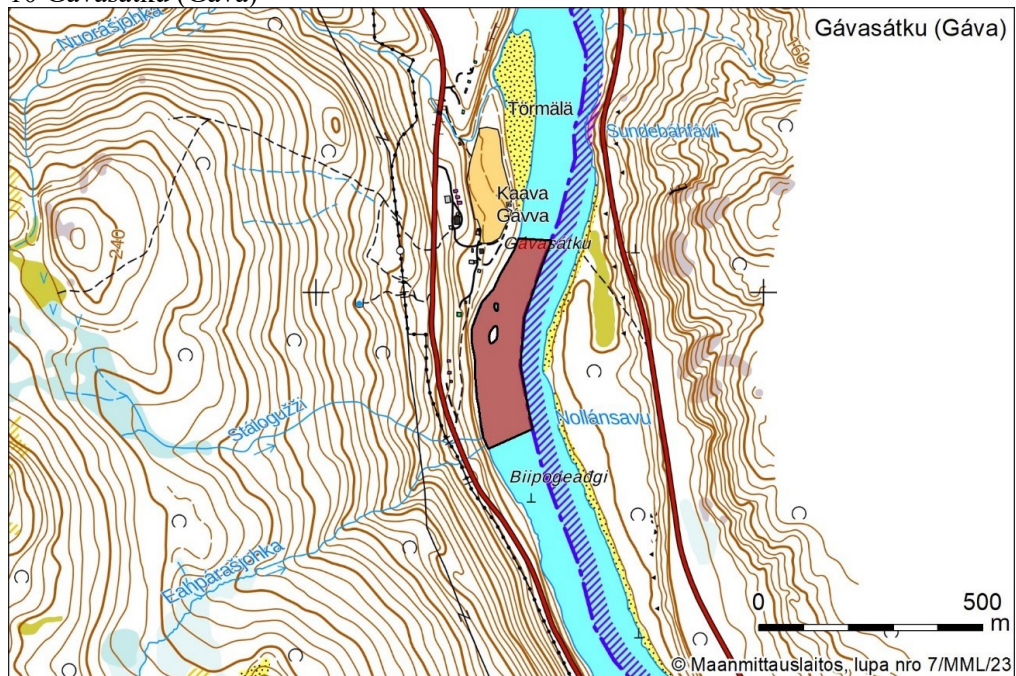
8 Áiteguoika

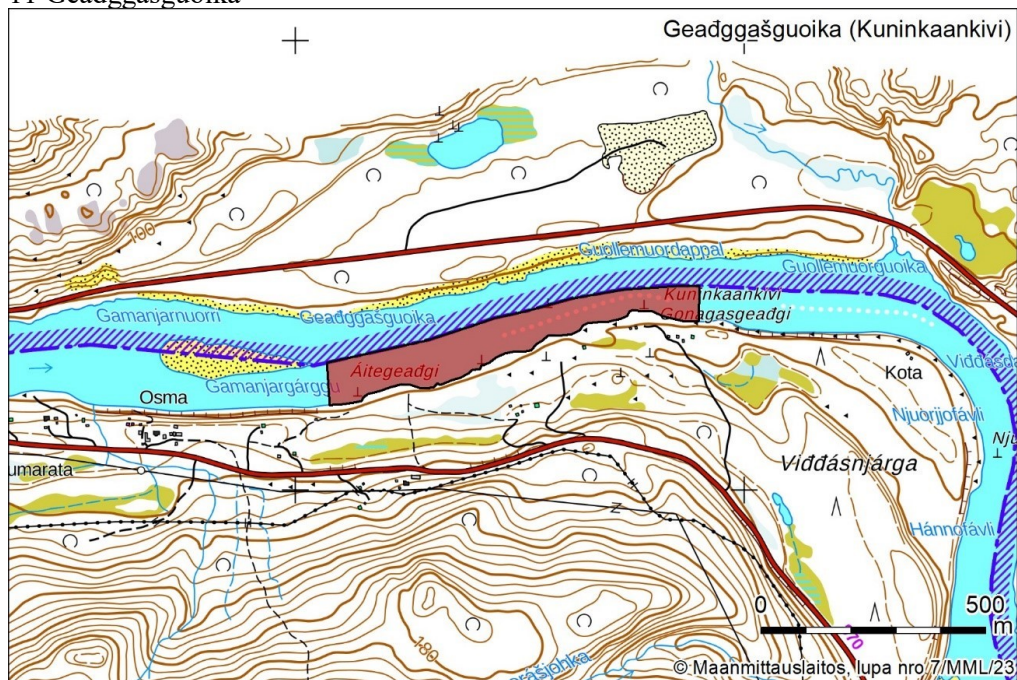
9 Rátnogohpi

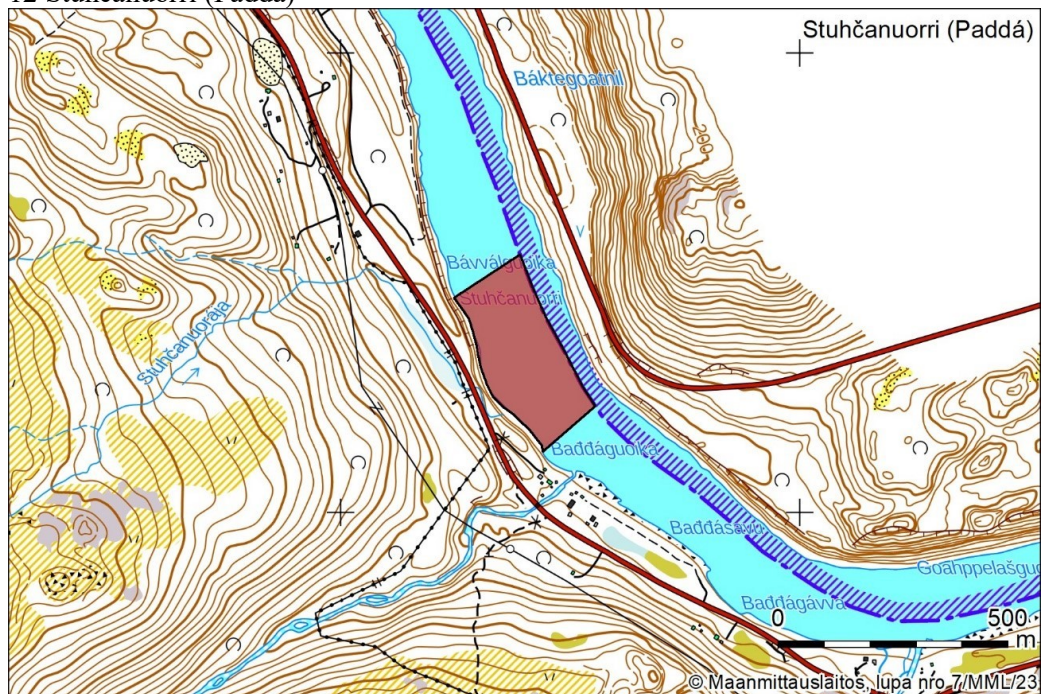
10 Gávasátku (Gáva)

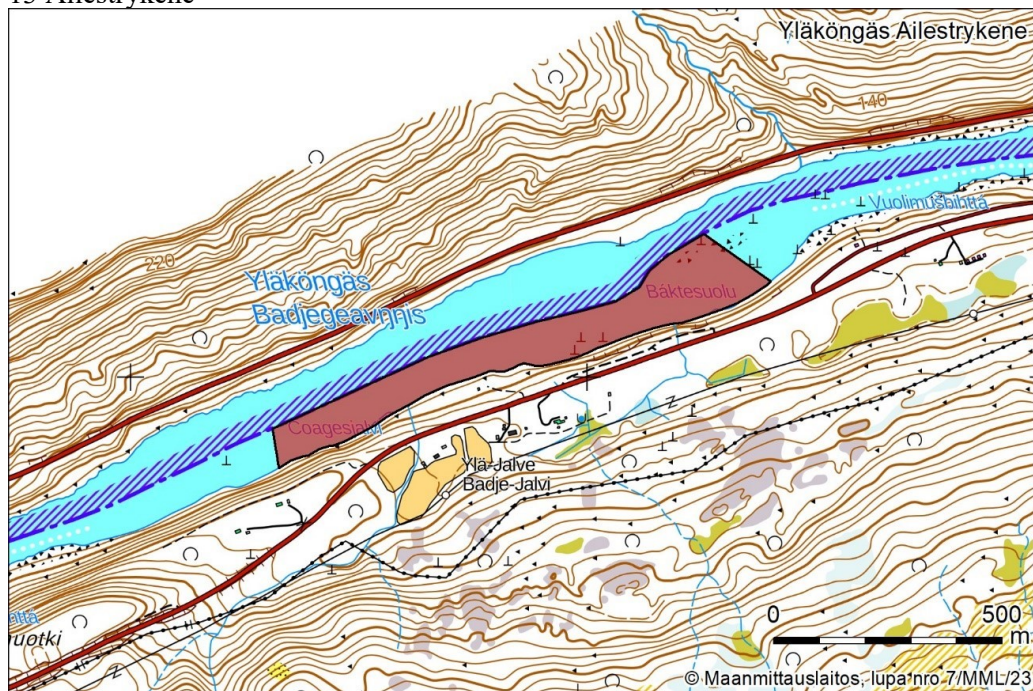
11 Geađggašguoika

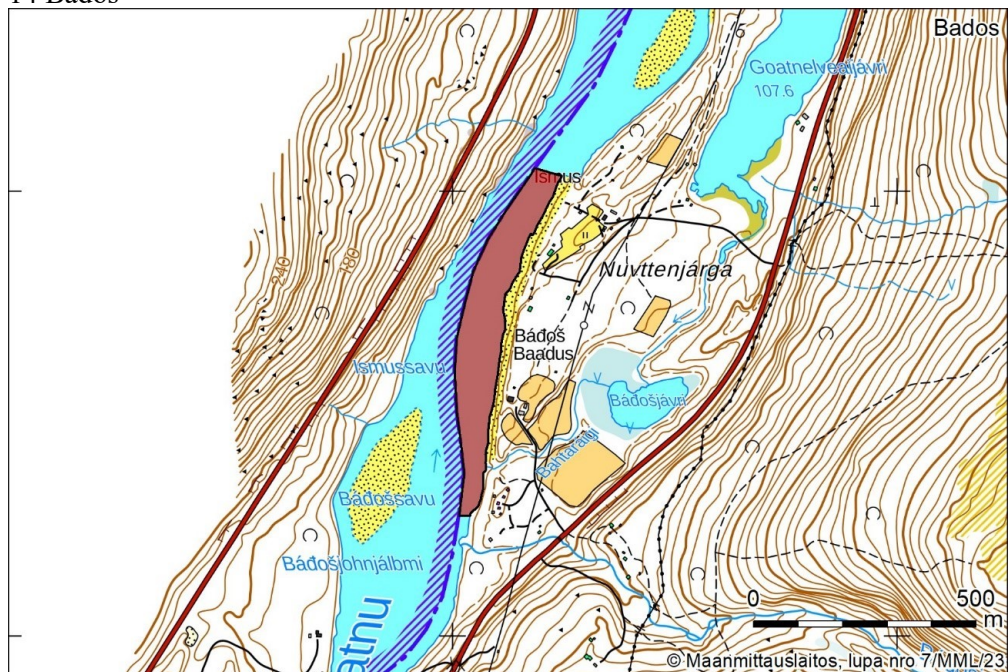
12 Stuhčanuorri (Paddá)

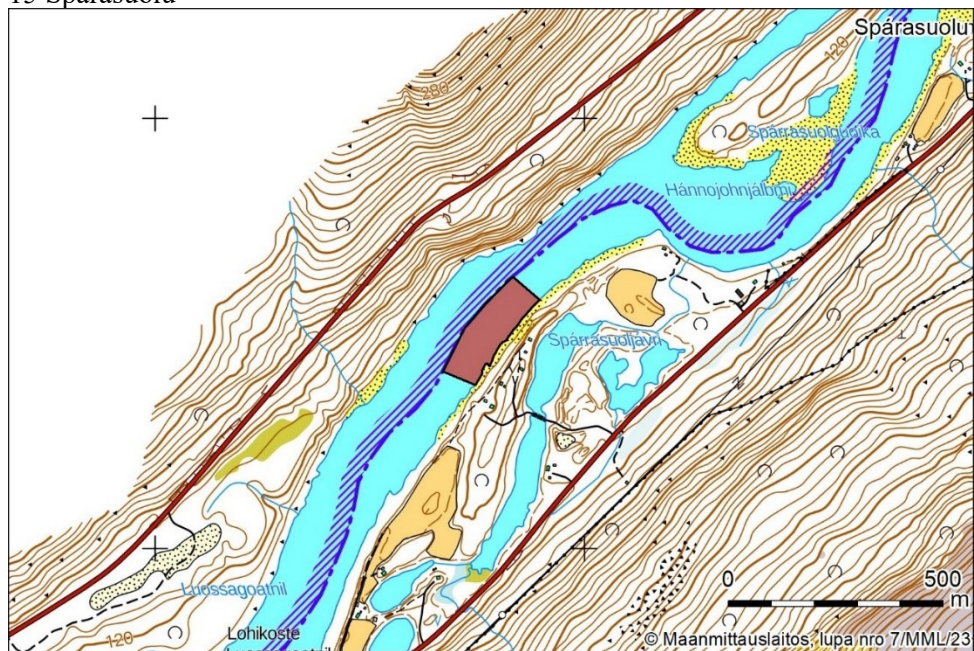
13 Ailestrykene

14 Bados

15 Spárasuolu

16 Bárši

